

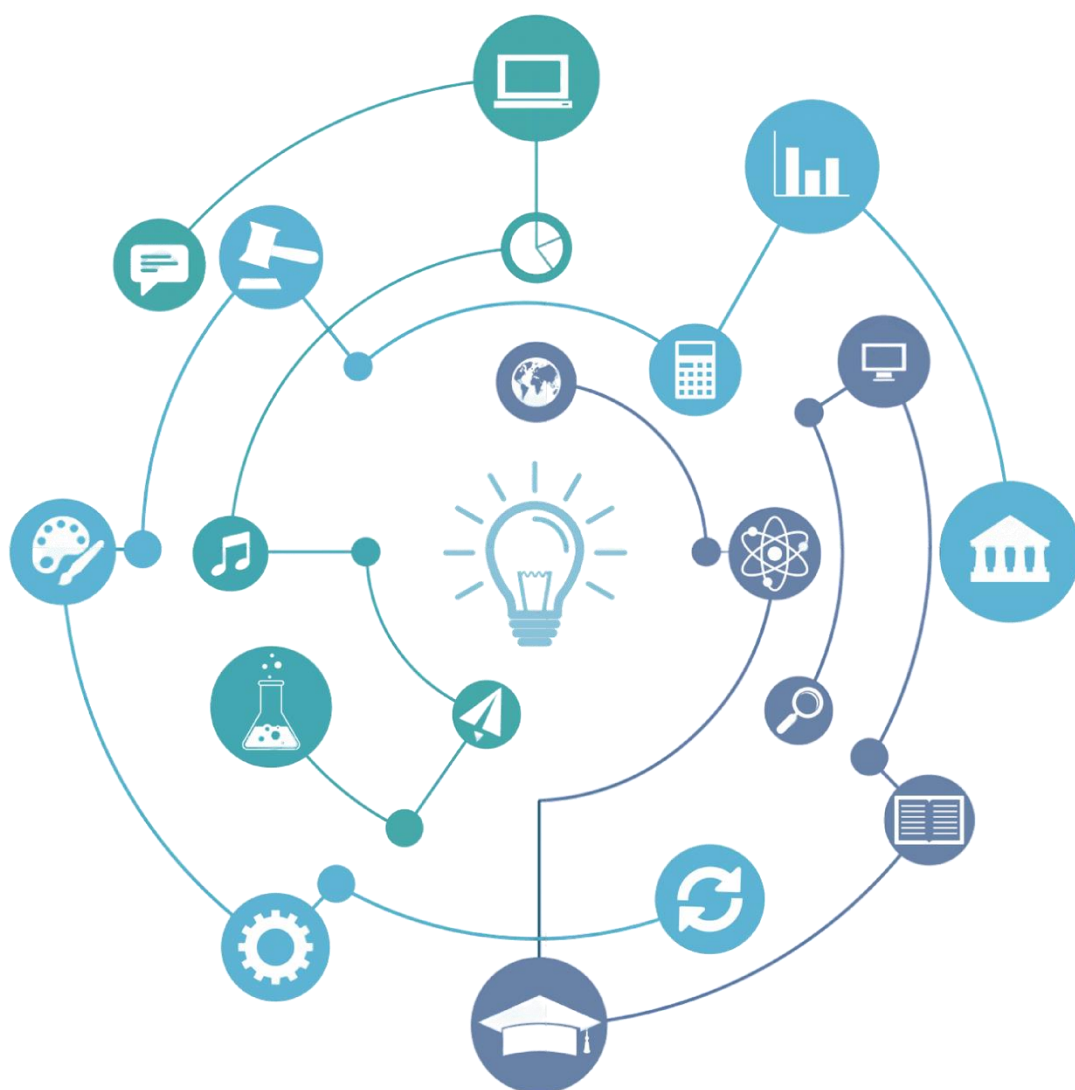

Spolufinancováno
Evropskou unií

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

edu.cz

Přehled analytických útvarů ve vzdělávací politice ve vybraných zemích Evropy

Název projektu: Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR

Registrační číslo projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901

Obsah

Úvod	4
Vybrané země a jejich analytické útvary	5
Přehledová tabulka zemí zahrnutých do rešerše.....	5
1 Slovensko	8
1.1 Institut vzdělávací politiky	8
1.2 Centrum vědecko-technických informací SR	12
1.3 Národní institut vzdělávání a mládeže (NIVAM)	12
1.4 Slovenská akreditační agentura pro vysoké školství	14
2 Estonsko.....	15
2.1 Odbor strategického plánování a komunikace – oddělení analýz	15
2.2 Estonská agentura pro kvalitu vzdělávání (HAKA)	17
3 Finsko.....	19
3.1 Finská národní vzdělávací agentura	19
3.2 Finské centrum pro evaluaci vzdělávání	23
4 Lucembursko.....	25
4.1 Služba pro koordinaci pedagogického a technologického výzkumu a inovací (SCRIPT)	26
4.2 Národní středisko pro děti, mládež a kvalitu škol (OEJQS)	29
4.3 Lucemburské středisko pro testování ve vzdělávání (LUCET)	29
4.4 Národní institut pro statistiku a ekonomická studia (STATEC)	30
5 Polsko.....	34
5.1 Odbory ministerstva školství.....	34
5.2 IT centrum pro vzdělávání a vědu.....	35
5.3 Výzkumný ústav pedagogický	36
6 Nizozemsko	38
6.1 Výkonná agentura pro vzdělávání (DUO).....	38
6.2 Národní monitor mládeže.....	40
7 Rakousko.....	41

7.1	Sekce rozvoje a monitoringu vzdělávání.....	41
7.2	Spolkový institut pro zajišťování kvality v rakouském školském systému.....	42
8	Francie	44
8.1	Ředitelství pro evaluaci, prognózy a výkonnost (DEPP).....	44
8.2	Generální inspektorát vzdělávání, sportu a výzkumu (IGÉSR)	46
	Doporučení.....	48
	Zdroje.....	50
	Přehled obrázků a grafických podkladů.....	53

Kolektiv autorů projektu Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR, 2024

Materiál je pod licencí Creative Commons CC BY SA 4.0

Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

Úvod

Jedním z plánovaných výstupů projektu *Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR* je vybudování analytické jednotky v rámci struktur Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jejím cílem je realizovat národní a mezinárodní šetření, pokročilé sekundární analýzy jejich výsledků a celkově nastavení metodického prostředí pro zpětnou evaluaci vzdělávací soustavy za účelem řízení vzdělávací politiky na základě dat. Aby však byla budoucí analytická jednotka efektivní a její kompetence správně vymezeny, je žádoucí inspirovat se v nastavení analytických útvarů ve vzdělávacích systémech dalších evropských zemích.

Předkládaný dokument s názvem *Přehled analytických útvarů ve vzdělávací politice ve vybraných zemích Evropy* je rešerší analytických a strategických útvarů na ministerstvech školství a v nimi řízených organizacích ve vybraných evropských státech, případně útvarů, jež v rámci vzdělávacího systému ve své působnosti částečně vykonávají i analytickou činnost. Cílem bylo popsat, jak mají jednotlivé útvary vymezené kompetence, pod kterou organizaci spadají, jaké produkují výstupy a jakou formou tyto výstupy následně prezentují široké veřejnosti. Primárními zdroji byly webové stránky jednotlivých útvarů, ministerstev a dalších aktérů ve vzdělávání. Celkem bylo vybráno osm zemí: Slovensko, Estonsko, Finsko, Lucembursko, Polsko, Nizozemí, Rakousko a Francie.

Země zahrnuté do rešerše byly vybrány na základě očekávané budoucí spolupráce včetně vzájemných návštěv v rámci projektu. Tyto návštěvy prohloubí znalosti zaměstnanců projektu o fungování analytických útvarů ve vybraných zemích a budou sloužit jako inspirativní příklady při budování analytické jednotky v rámci MŠMT. V závěrečné fázi projektu bude dokument aktualizován a doplněn o poznatky získané během projektu.

Vybrané země a jejich analytické útvary

Níže je zpracovaná přehledová tabulka zemí s jednotlivými analytickými útvary včetně odkazů na jejich webové stránky a na úložiště veřejných analytických výstupů. V následujících kapitolách budou podrobněji popsány jednotlivé země spolu s konkrétními příklady analytických materiálů a vizualizací, s nimiž se může uživatel setkat.

Přehledová tabulka zemí zahrnutých do rešerše

Země	Název analytického útvaru (přeložen) ¹	Úložiště analytických výstupů ²
Slovensko	Institut vzdělávací politiky	Publikácie Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
	Centrum vědecko-technických informací SR	Štatistiky - CVTI SR
	Národní institut vzdělávání a mládeže	NOVÝ DATAPORTÁL (nucem.sk)
	Slovenská akreditační agentura pro vysoké školství	Tematické správy Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo
Estonsko	Oddělení analýz při Ministerstvu školství a výzkumu	Haridusandmete portaal haridussilm.ee
	Estonská agentura pro kvalitu vzdělávání	Publications, analyses, presentations - HAKA
Finsko	Finská národní agentura pro vzdělávání	Vipunen
	Finské centrum pro evaluaci vzdělávání	Julkaisut Archive - Karvi.fi
Lucembursko	Oddělení pro koordinaci pedagogického a technologického výzkumu a inovací – SCRIPT	Edustat (script.lu)
	Národní observatoř pro děti, mládež a kvalitu škol	Publications récentes de l'Observatoire (oejqs.lu)
	Lucemburské centrum pro testování ve vzdělávání	Národní zpráva o vzdělávání, Lucembursko 2021 (bildungsbericht.lu)
	Národní institut pro statistiku a ekonomická studia	Publications - Statistics Portal - Luxembourg
Polsko	Odbor strategie, kvalifikací a odborného vzdělávání	POL-on – zintegrowany system informacji o nauce polskiej i szkolnictwie wyższym (nauka.gov.pl)
	Odbor spolupráce s místní samosprávou (DWST) při ministerstvu školství a vědy	POL-on – zintegrowany system informacji o nauce polskiej i szkolnictwie wyższym (nauka.gov.pl)
	IT centrum pro vzdělávání a vědu	
	Výzkumný ústav pedagogický	PISA_2018_wyniki_raport.pdf (ibe.edu.pl)
Nizozemí	Výkonná agentura pro vzdělávání	Home OCV in cijfers

¹ Název slouží i jako odkaz na přesměrování na stránku s informacemi analytického útvaru.

² V případě neexistence jednotného úložiště je vybrána ukázka prezentující analytický výstup.

	Národní monitor mládeže	jeugdmonitor.cbs.nl/publicaties
Rakousko	Sekce rozvoje a monitoringu vzdělávání	
	Spolkový institut pro zajišťování kvality v rakouském školském systému	Forschungsdatenbibliothek Bildungsforschung - Themen - IQS
Francie	Oddělení hodnocení, prognózy a výkonu při ministerstvu	Publikace, zprávy a statistiky Ministerstvo národního školství a mládeže (education.gouv.fr)
	Generální inspektorát vzdělávání, sportu a výzkumu	Publikace, zprávy a statistiky Ministerstvo národního školství a mládeže (education.gouv.fr)

Mezi společné úkoly analytických útvarů napříč státy lze zařadit:

- poskytování podpory pro řízení vzdělávací politiky,
- odpovědnost za sběr a vyhodnocování údajů o stavu vzdělávacího systému,
- realizaci mezinárodních výzkumů,
- vypracovávání analytických výstupů v podobě výzkumných publikací a jejich zpřístupňování aktérům vzdělávacího systému a veřejnosti.

V jednotlivých státech poskytují analytickou podporu ministerstvu buď jednotlivá oddělení daného ministerstva, nebo jím zřízené organizace. Jednotlivé země se v množství podřízených institucí a dělení úkolů liší. Zajímavá je situace ve Finsku, kde analytickou podporu zajišťují dílčí strategické týmy působící v každé sekci ministerstva.

Ve zkoumaných zemích jsou pravidelně vypracovávány analýzy o stavu vzdělávání. Zpravidla bývá tímto úkolem pověřena organizace podřízená ministerstvu školství. Příkladem dobré praxe je Lucembursko, kde na analýze spolupracují všichni aktéři poskytující datově analytickou podporu v zemi včetně externích expertů. Analytický útvar zároveň neposkytuje pouze datové podklady, ale plní i školicí činnost a poskytuje analytickou podporu dalším státním útvarům. Dalším příkladem může být Rakousko, kde sekce a institut podřízené ministerstvu ve spolupráci s externími subjekty jednou za 3 roky vypracovávají zprávu o kvalitě a stavu školství.

Všechny vybrané státy umožňují externím uživatelům přístup k datům o vzdělávacím systému, rozsah i konkrétní forma přístupných dat se však liší. V některých případech má uživatel možnost filtrovat dílčí parametry a získávat online přehledné tabulky, například ve finské databázi *Vipunen* nebo v databázi *IQS* v Rakousku. Jinde, například na Slovensku, jsou k dispozici pouze kompletní datové sady ve formátu XLS, ve kterých si uživatel musí požadovaná konkrétní data sám vyhledat. Ve všech vybraných zemích je možné datové sady za účelem další analýzy stáhnout přímo do počítače, a to nejčastěji ve formátech XLS, CSV či XLM.

Odlišně jednotlivé země přistupují i k prezentaci a vizualizaci dat. Někde jsou data vizualizována pouze samotnými analytickými útvary a tyto vizualizace jsou následně ve statickém formátu PDF součástí širších analytických materiálů (např. Slovensko), zatímco jinde má sám uživatel možnost data na základě dílčích parametrů vizualizovat sám přímo ve webovém prohlížeči (např. Lucembursko nebo Rakousko). V obou případech lze vizualizované výstupy stáhnout do počítače.

Prezentaci dat směrem k laické veřejnosti mají atraktivním a uživatelsky přívětivým způsobem zpracovanou například analytické útvary ve Francii, Lucembursku či na Slovensku, kde jsou kromě analýz vytvářeny také přehledné infografiky. Na Slovensku pak *Institut vzdělávací politiky* své infografiky s vysvětlujícími texty nárazově publikuje také prostřednictvím blogu na webových stránkách média *Denník N*.

1 Slovensko

Shrnutí a inspirativní praxe

1. Realizace národního projektu „Budování a rozvoj kapacit analytických útvarů na vybraných ústředních orgánech státní správy“.
2. Zajištění metodické podpory při posuzování vlivů nejdůležitějších opatření vzdělávací politiky.
3. Datové zprávy (ve formátu PDF) mají k sobě přiloženy i zdrojové datové přílohy (ve formátu XLSX) či stručné a přehledné infografiky s jednostránkovým přehledem hlavních zjištění.
4. Publikace analýz na základě dostupných dat ke konkrétním *policy* tématům.

Na Slovensku zajišťuje analytickou podporu Ministerstva školství, výzkumu, vývoje a mládeže primárně **Institut vzdělávací politiky** (*Inštitút vzdelávacej politiky*). Částečně tuto roli zastává také **Centrum vědecko-technických informací Slovenské republiky** (*Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky*), které koordinuje činnost a zajišťuje provoz interdisciplinárních výzkumně-vývojových center a národních infrastruktur pro výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání. Ověřováním výsledků vzdělávání je pověřen **Národní institut vzdělávání a mládeže** (*Národný inštitút vzdelávania a mládeže*).

1.1 Institut vzdělávací politiky

Institut vzdělávací politiky je organizační útvar na úrovni sekce, který řídí a za jeho činnost zodpovídá generální ředitel. Mezi hlavní úkoly institutu patří:

- podpora tvorby vzdělávací politiky na základě důkazů, tzv. „*evidence-informed decision making*“,
- podpora tvorby strategií a koncepčních materiálů v oblasti vzdělávací politiky,
- analýza efektivity implementovaných politik,
- tvorba analýz a prognóz,
- analýza efektivnosti výdajů ministerstva a analytická podpora k rozpočtu,
- vykonávání *ex-ante* a *ex-post* hodnocení nejdůležitějších opatření v oblasti vzdělávací politiky,
- spolupráce v oblasti vzdělávání s organizačními útvary ministerstva, analytickými útvary jiných orgánů veřejné moci a zahraničními subjekty,
- zapojení do národního projektu „Budování a rozvoj kapacit analytických útvarů na vybraných ústředních orgánech státní správy.“

Hlavním analytickým útvarům je v rámci institutu v současné době Odbor strategie, který má v gesci následující činnosti:

- tvorbu analytických podkladů pro přípravu interních koncepčních a strategických materiálů,
- vypracování a zveřejňování hloubkových analýz a návrhů pro vzdělávací politiku,
- vypracování zadání pedagogických a dalších výzkumů ve vzdělávací politice,
- spoluúčast na revizích rozpočtu pro oblast vzdělávání,
- zpracování výstupů z mezinárodních šetření,
- spolupráci s analytickými útvary jiných ústředních orgánů státní správy SR a obdobnými útvary v zahraničí,
- účast na činnosti orgánů mezinárodních organizací zaměřených na vzdělávání, zejména v rámci EU a OECD.

V rámci institutu byl dlouhodobě vyčleněn Útvar analýz a správy resortních databází, který je ale k roku 2024 přetvořen na oddělení spadající pod Odbor strategie. Současné Oddělení analýz a správy resortních databází má na starosti:

- tvorbu analytických podkladů k navrhovaným legislativním úpravám v působnosti ministerstva,
- tvorbu analytických podkladů pro návrh rozpočtu veřejné správy, poskytování analytické podpory v oblasti programového rozpočtu ministerstva, spolu s ministerstvem financí přípravu studií uskutečnitelnosti a analýz přínosů a nákladů,
- zveřejňování ad-hoc analýz a monitoring jednotlivých oblastí vzdělávací politiky,
- podporu jiným útvarům resortu,
- vypracování metodik sběru resortních dat (ve spolupráci s dalšími útvary).

Ve vzájemné součinnosti pak oba celky zajišťují metodickou podporu při posuzování vlivů nejdůležitějších opatření vzdělávací politiky, tzv. Regulatory Impact Assessment (RIA).³

Prezentaci dat institut zajišťuje prostřednictvím sdílení svých analytických výstupů přímo na webu v rámci ministerstva pod položkou Publikace.

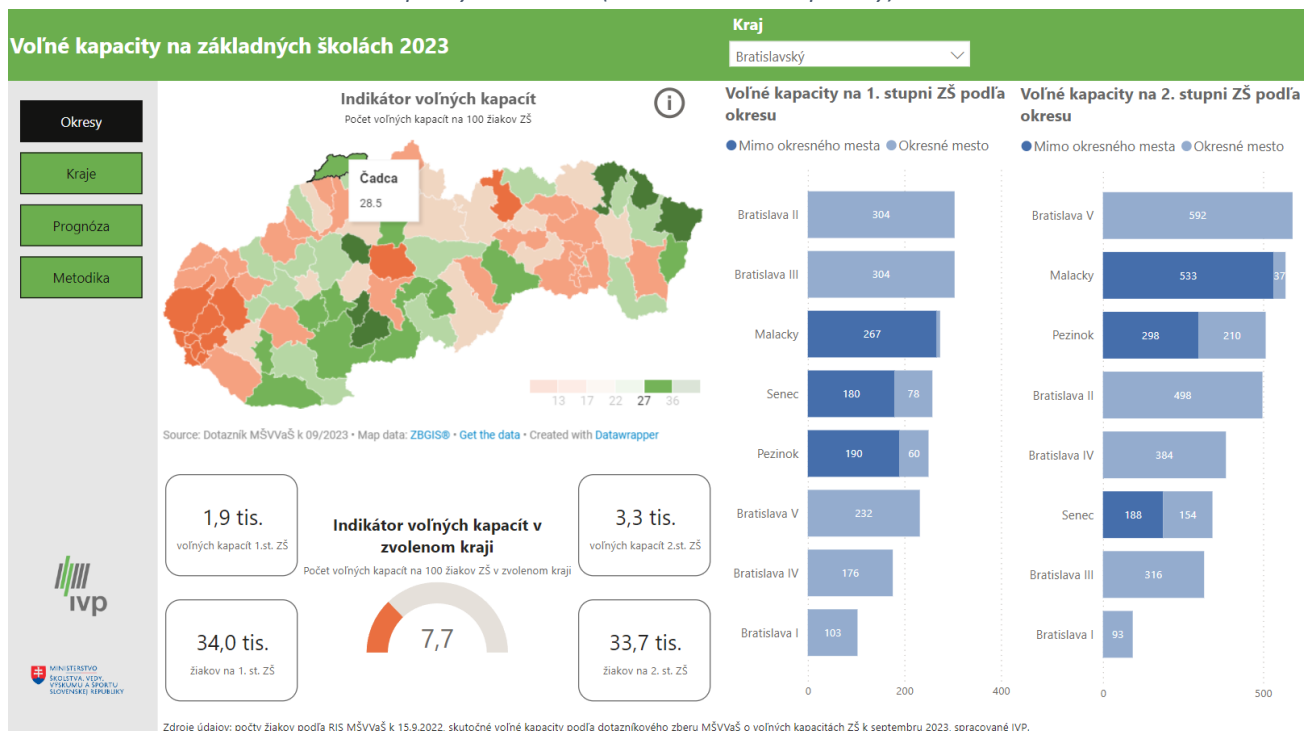
Tematický komentář/diskuse vždy obsahuje krátké shrnutí o výstupu, v přílohách je následně ke stažení celá analýza. Analýzy mají formát výzkumného článku, přičemž převládá jednoduchá deskripce statistických ukazatelů viditelných v příložených grafech. Typologicky převažují grafy sloupcové a spojnicové, jednoduché

³ Přeřazeno z <https://www.minedu.sk/statut-a-organizacny-poriadok-msvvam-sr/>

tabulky či mapové vizualizace. Pokud zpráva obsahuje datovou přílohu, tak je vždy ve formátu XLSX. V závislosti na typu dat mohou být zveřejněny i soubory v jiném formátu.⁴

Nově také institut publikuje interaktivní dashboardy vypracované v PowerBI. Ty jsou dostupné přímo na stránkách ministerstva a týkají se demografických trendů či momentálních kapacit ve školách.

Obrázek 1: Prezentace dat – Volné kapacity na ZŠ 2023 (Institut vzdělávací politiky)

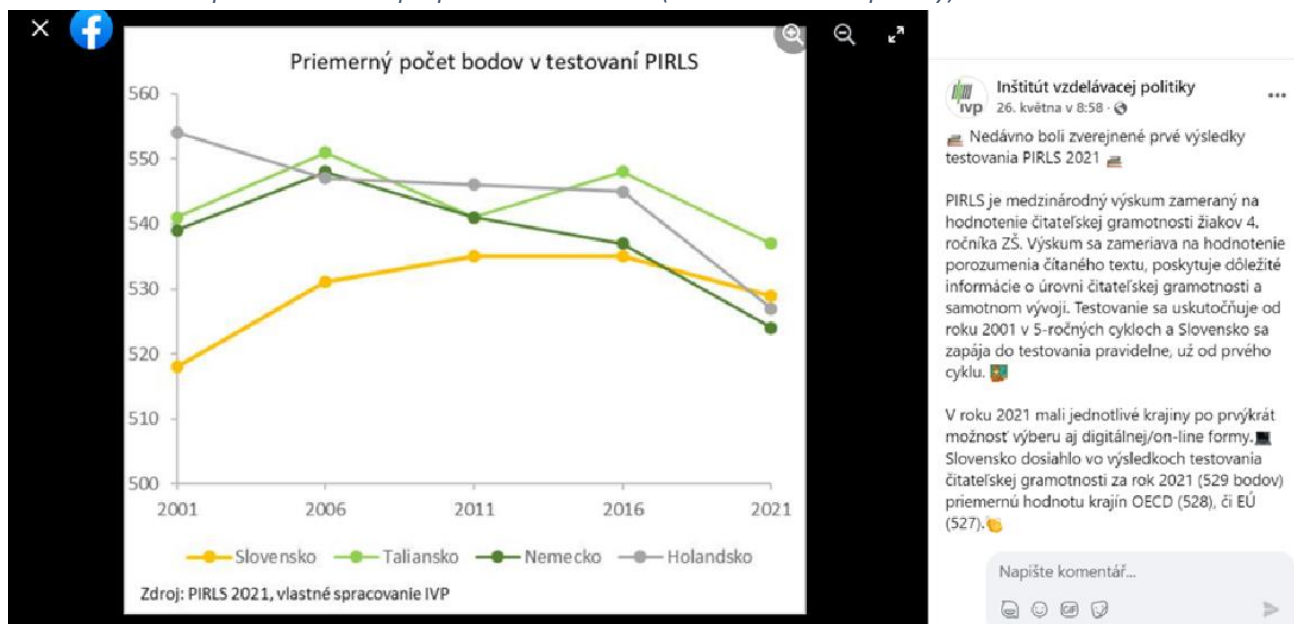

Zdroj: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjojYTVkNjlxYjUtMWI4ZC00Y2I2LTlhMGMtM2Q0MzE3MTQ2ZTBliiwidCI6IjRlYjQ2ODE1LTcyOTQtNDQwOS1iODU1LWZhmzQzZjE2MTRjOCIsImMiOjI9>

Výstupy institut sdílí také na své facebookové stránce. V pravidelných příspěvcích jsou využívány ucelené infografiky nebo dílčí grafy z analýzy. Nárazově jsou příspěvky publikovány i v rámci blogu IVP na webových stránkách zpravodajského portálu Denník N. Poslední příspěvek byl dosud publikován v říjnu 2023.

⁴ Převzato z <https://www.minedu.sk/publikacie/>

Obrázek 2: Ukázka prezentace dat – příspěvek na Facebooku (Institut vzdělávací politiky)

Zdroj: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=772895111027782&set=a.373309614319669>

Obrázek 3: Ukázka prezentace dat – příspěvek na Facebooku (Institut vzdělávací politiky)

Zdroj: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=776903770626916&set=a.373309614319669>

1.2 Centrum vědecko-technických informací SR

Centrum vědecko-technických informací SR je přímo řízená organizace ministerstva, která plní funkci národního informačního centra pro vědu, techniku, inovace a vzdělávání. Dále vykonává roli vědecké knihovny Slovenské republiky.

Mezi jeho úkoly týkající se analytické činnosti patří:

- provoz a budování informačních systémů pro výzkum a vývoj,
- metodická a analytická činnost podporující řízení a hodnocení v oblasti výzkumu a vývoje vysokých škol,
- příprava a realizace projektů podporujících výzkum, vývoj a vzdělávání.⁵

Prezentaci dat centrum zajišťuje veřejnými statistickými přehledy na svém webu (statistické ročenky, přehledy škol, časové řady, statistiky týkající se přijímacích řízení na vysoké školy). Jedná se o tabulky ve formátu XLS.⁶

1.3 Národní institut vzdělávání a mládeže (NIVAM)

Národní institut vzdělávání a mládeže (NIVAM) realizuje kromě poradenství a metodického vedení škol mj. také aplikovaný pedagogický výzkum a zajišťuje externí testování na školách. Institut je příspěvkovou organizací ministerstva a vznikl v roce 2022 sloučením čtyř subjektů – Metodicko-pedagogického centra, Státního pedagogického ústavu, Slovenského institutu mládeže (IUVENTY), Slovenské pedagogické knihovny a Národního ústavu certifikovaných měření vzdělávání (NÚCEM). Ten se v rámci organizace transformoval do Odboru hodnocení a monitorování vzdělávání. NIVAM byl zřízen za účelem plnění úloh v oblastech profesního rozvoje pedagogických zaměstnanců, celoživotního vzdělávání, podpory a rozvoje práce s mládeží, monitorování a hodnocení kvality výchovy a vzdělávání a výzkumu ve výše uvedených oblastech.

Mezi hlavní úkoly NIVAM konkrétně patří:

- projektování, koordinace, uskutečňování a vyhodnocování měření výsledků vzdělávání na celostátní úrovni (testování v uzlových bodech, realizace mezinárodních studií),
- sledování trendů vývoje výsledků vzdělávání dětí, mládeže a dospělých na celostátní úrovni a v mezinárodním srovnání,
- sledování dopadů rozhodnutí v oblasti školské politiky na výsledky vzdělávání,
- tvorba metodických či analytických výstupů a závěrečných zpráv pro řídicí orgány v ekonomicko-politické oblasti,
- tvorba metodických či analytických výstupů pro odbornou pedagogickou veřejnost s doporučeními pro zvýšení kvality vzdělávacího systému,

⁵ Přejato z https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/2023/LETAK_CVTI_SR_FINAL_2022.pdf

⁶ Přejato z https://www.cvtisr.sk/cvti-sr-vedecka-kniznica/informacie-o-skolstve/statistiky.html?page_id=9230

- statistické zpracování dat a výsledků měření realizovaných na ZŠ a SŠ, tvorba celostátních přehledů o výsledcích externích testování.⁷

NIVAM jako datový portál k prezentaci výsledků měření v uzlových bodech využívá původní web [Národního ústavu certifikovaných měření vzdělávání](#). Na webu je možné si data filtrovat pomocí různých parametrů, například dle geografických údajů, typů zřizovatele či vyučovacího jazyka školy. Výstup má podobu interaktivní tabulky s možností zobrazení záznamu pro jednotlivý zápis ve vyskakovacím okně. Na úvodní stránce je odkaz k metadatům a k databázi dat ve formátu XLS.⁸

Obrázek 4: Ukázka možnosti filtrace dat – datový portál

NÚCEM
NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MÉRANÍ VZDELÁVANIA

Projekty ESF NÚCEM Dataportál

Výsledky 2023

Testovanie 9-2023

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Kraj: Všetky kraje

Okres: Všetky okresy

Typ zriaďovateľa: Všetky typy zriaďovateľov

Zriaďovateľ: Všetci zriaďovatelia

Vyučovací jazyk školy: Všetky vyučovacie jazyky

Vybrať

Táto aplikácia umožňuje vytvoriť **vlastný prehľad výsledkov škôl v Testovaní 9** (testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl) **formou tabuľky**. Tabuľka bude obsahovať všetky školy z výberu podľa ponúkaných filtrov – **zriaďovateľ školy, vyučovací jazyk školy a testovaný predmet**. V prípade, že vyberiete iba jeden kraj, ponúkne iba školy z daného kraja, v rámci ktorých je možné filtrovať podľa tých istých filtrov a tiež podľa **okresu**.

V tabuľke nie je možné zobraziť výsledky z viacerých predmetov súčasne. Po kliknutí na ktorúkoľvek školu sa zobrazia **základné údaje o škole** a tiež **výsledky danej školy zo všetkých testovaných predmetov** Testovania 9.

[Tu nájdete vysvetlivky k prezentovaným tabuľkám.](#)
[Tu nájdete databázy výsledkov Testovania 9-2023 v .xls formátoch.](#)

NÚCEM © 2023

Zdroj: <https://dataportal.nucem.sk/Dataportal-web/web/vysledky/2023/testovanie/index.xhtml>, <https://dataportal.nucem.sk/Dataportal-web/web/vysledky/2023/testovanie/index.xhtml>

⁷ Přeřzato z https://nivam.sk/wp-content/uploads/2023/06/Organizacny-poriadok_NIVaM_01_06_2023.pdf, <https://nivam.sk/wp-content/uploads/2022/07/statut-NIVAM.pdf>

⁸ Přeřzato z <https://vysledky.nucem.sk/>

1.4 Slovenská akreditačná agentura pro vysoké školství

Analytickou činnost částečně vykonává i Slovenská akreditační agentura pro vysoké školství. Ta byla zřízena roku 2018 a jejím cílem je přispívat ke zlepšování kvality slovenského vysokoškolského vzdělávání. Organizace od roku 2021 také publikuje úzce zaměřené tematické zprávy. Protože je organizace svým založením poměrně mladá, témata jednotlivých zpráv se prozatím neopakují a agentura publikuje spíše prvotní a úvodní analýzy týkající se stavu vysokoškolského vzdělávání. Zprávy jsou ke stažení ve formátu PDF na stránkách agentury.⁹

Obrázek 5: Ukázka z analytického materiálu Slovenské akreditační agentury pro vysoké školství

4.2. Celková spokojnosť s doktorandským štúdiom

So svojím doktorandským štúdiom sú respondenti väčšinou spokojní: takmer tretina deklarovala, že je veľmi spokojná, skôr spokojných je zhruba 40 %. Traja z desiatich respondentov vyjadrili neutrálny postoj alebo nespokojnosť.

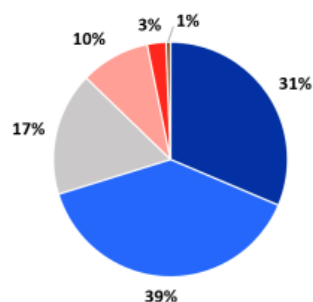
Na externej forme štúdia je mierne vyššie zastúpenie respondentov, ktorí sú veľmi spokojní so svojím doktorandským štúdiom. Ale celková spokojnosť⁵ je približne rovnaká v oboch skupinách podľa formy štúdia.

Doktorandi pred dizertačnou skúškou sú spokojnejší ako doktorandi po dizertačnej skúške: u tých druhých síce tiež prevažuje spokojnosť, ale zhruba pätina vyjadrila neutrálny postoj a približne každý siedmy je nespokojný.

Pri vyhodnocovaní bežných prieskumov spokojnosti zákazníkov bývajú niekdajší klienti najtvrdšími kritikmi. Preto neprekvapí, že spokojnosť bývalých doktorandov, ktorí štúdium prerušili alebo ukončili predčasne, je výrazne nižšia ako v ostatných skupinách. Prevažuje u nich nespokojnosť nad spokojnosťou (45 % vs. 26 %). Na celkové výsledky majú prakticky mizivý vplyv (predstavujú 2 % vzorky), ale na zlepšovanie kvality vzdelávania je dôležité poznať aj ich názory.

Celková spokojnosť s doktorandským štúdiom

- veľmi spokojný/á
- skôr spokojný/á
- ani spokojný/á, ani nespokojný/á
- skôr nespokojný/á
- vôbec nie spokojný/á
- bez odpovede

Znenie otázky v dotazníku:

S vaším doktorandským štúdiom ste celkovo... Vyberte jednu odpoveď.

- veľmi spokojný/á,
- skôr spokojný/á,
- ani spokojný/á, ani nespokojný/á (neutrálny postoj),
- skôr nespokojný/á,
- vôbec nie spokojný/á,
- neviem/nechcem odpovedať.

Zdroj: https://saavs.sk/wp-content/uploads/2024/01/prieskum_doktorandov_2023_prvotne-zistenia.pdf

⁹ Převzato z: <https://saavs.sk/sk/o-agenture/poslanie-agentury/>, <https://saavs.sk/sk/tematicke-spravy/>

2 Estonsko

Shrnutí a inspirativní praxe:

1. Platforma *x-tee* pro výměnu dat ve veřejné správě
2. Vizualizace základních dat a časových řad v dynamickém dashboardu Power BI včetně tlačítka s možností přepínání mezi absolutními a relativními hodnotami.
3. Interaktivní mapy s možností podrobnější tabulky za jednotlivý region.

V Estonsku zajišťuje analytické činnosti v rámci vzdělávacího systému **Odbor strategického plánování a komunikace** (*Strateegilise planeerimise ja kommunikatsiooni osakond*) Ministerstva školství a výzkumu, primárně jeho Oddělení analýz. Analytickou činnost v oblasti vzdělávání částečně vyvíjí i **Estonská agentura pro kvalitu vzdělávání** (*Eesti Hariduse Kvaliteediagentuur*).

2.1 Odbor strategického plánování a komunikace – oddělení analýz

Odbor strategického plánování a komunikace spadá do sekce Generálního tajemníka a zodpovídá za:

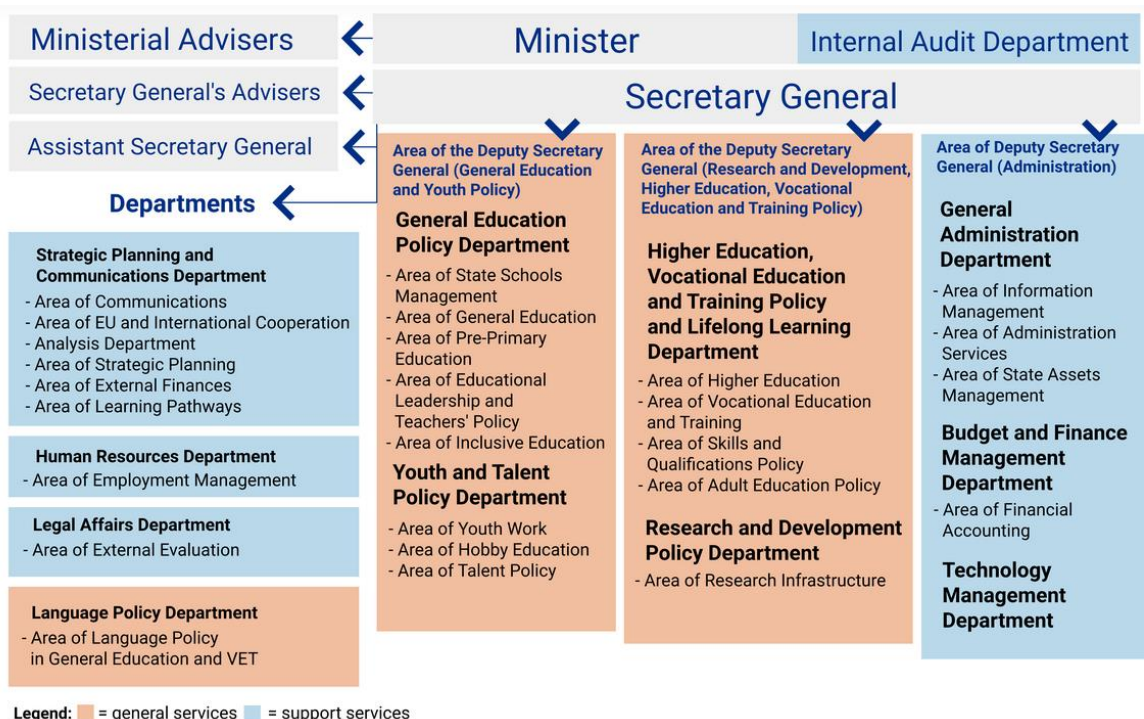
- stanovení a následné plnění strategických cílů a výkonnostních metrik ministerstva,
- plánování na základě dat a implementaci zásad a cílů politiky ministerstva,
- vypracovávání aktuálních statistik a analýz politik spolu s přípravou a zadáváním potřebných studií.

V rámci Odboru strategického plánování a komunikace je zřízena jednotka pro práci s daty, Oddělení analýz, která zodpovídá za tyto úkoly:

- školení uživatelů a jejich podpora (e-mailem a telefonicky),
- kontakt pro zodpovězení dotazů týkajících se dat,
- garance kvality dat,
- správa a vývoj registru **Estonského vzdělávacího informačního systému** (dále EHIS) a pod něj přidruženého webu s prezentací dat *Haridussilm* (Vzdělávací oko).¹⁰

¹⁰ Převzato z: <https://www.hm.ee/en/ministry/ministry/introduction-and-structure>, <https://www.riigiteataja.ee/akt/117082021002?leiaKehtiv>

Obrázek 6: Schéma ministerstva školství Estonska

Zdroj: Introduction and structure | Haridus- ja Teadusministeerium (hm.ee)

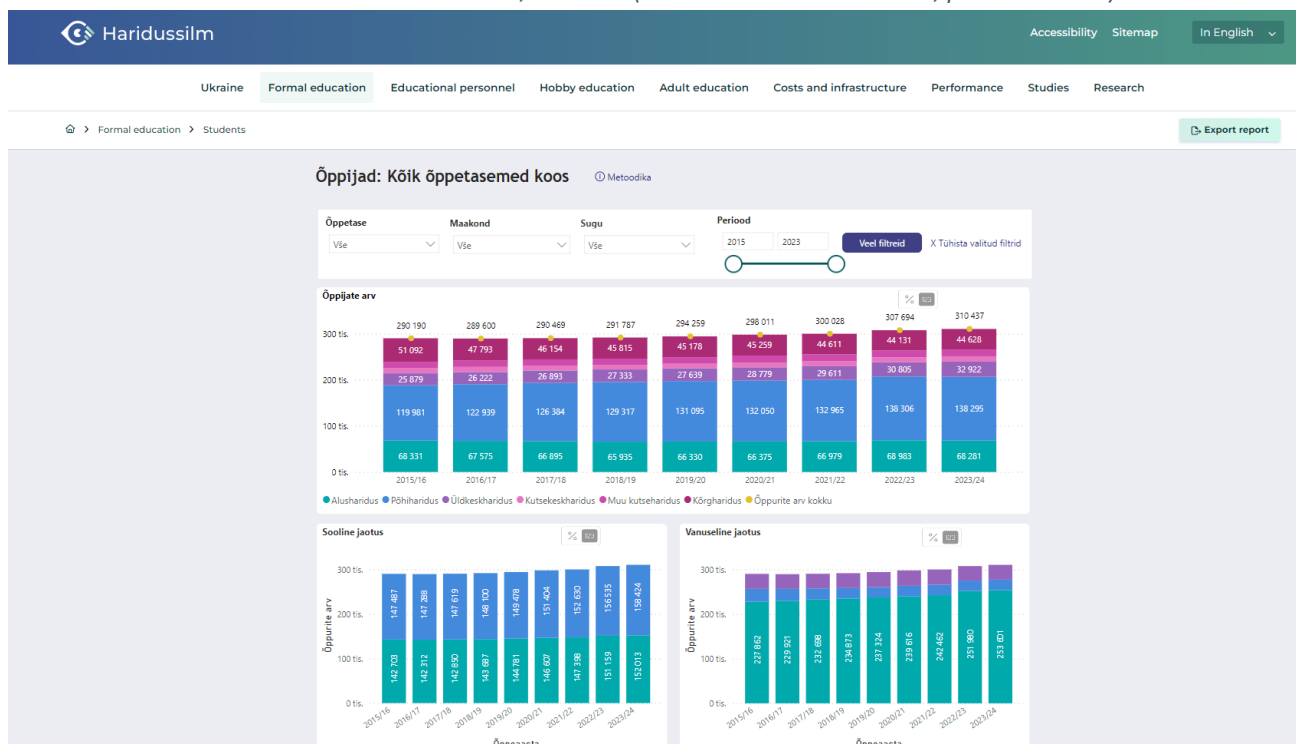
EHIS se skládá z několika podregistru (dosažených kvalifikací, učitelů a akademických pracovníků, vzdělávacích institucí, učebních osnov a povolení k odborné přípravě). Údaje z nich jsou následně propřeny do národního registru pomocí vlastní estonské platformy pro výměnu dat *x-tee*¹¹. Pomocí *x-tee* se naopak do EHIS propisují např. data z registru obyvatel nebo databáze státních závěrečných zkoušek. *X-tee* zároveň rozlišuje úroveň přístupnosti dat (privátní / veřejná / údaje o vlastní osobě).

Prezentace dat probíhá prostřednictvím samostatné webové stránky *Haridussilm*. Cílem je veřejná prezentace výstupů o stavu vzdělávací politiky. Výstupy jsou zobrazovány ve formě jednotlivých dynamických dashboardů nahraných prostřednictvím programu Microsoft Power BI. Po volbě vlastních filtrů je možné si aktuální zobrazení stáhnout ve formátu PDF. Datové soubory nejsou přiloženy zvlášť, ale z jednotlivých vizualizací v dashboardu si lze data vyexportovat ve formátu CSV.¹² Ačkoliv web nabízí možnost přepnutí jazyka do angličtiny, data jsou dostupná pouze v estonštině.

¹¹ X-tee – technologické a organizační prostředí umožňující bezpečnou internetovou výměnu dat mezi informačními systémy. Je základním stavebním kamenem estonského digitalizovaného systému státní správy a umožňuje výměnu dat mezi veřejnými i soukromými institucemi. Více na <https://ria.ee/en/introduction-x-tee>

¹² www.haridussilm.ee/ee

Obrázek 7: Prezentace dat na webu Haridussilm, Estonsko (Přehled estonského školství, počet studentů)

Zdroj: <https://www.haridussilm.ee/ee/tasemeharidus/koondvaade/oppurid>

2.2 Estonská agentura pro kvalitu vzdělávání (HAKA)

Ačkoliv se agentura primárně zabývá kvalitou vzdělávání, v rámci své gesce realizuje i analytické činnosti. Připravuje analýzy o kvalitě vzdělávání, o výstupech z hodnotících aktivit a o potřebách vzdělávacího systému. Zaměstnanci agentury v rámci své činnosti přispívají i do akademických periodik (*Journal of Documentation*, *Quality in Higher Education*, *Information Research*...). HAKA také aktivně spolupracuje s akademickou sférou při zadávání témat diplomových a disertačních prací tak, aby byly přínosné jejím účelům. Závěrečné práce ve spolupráci s HAKA vznikají na univerzitách v Tallinnu a Tartu.

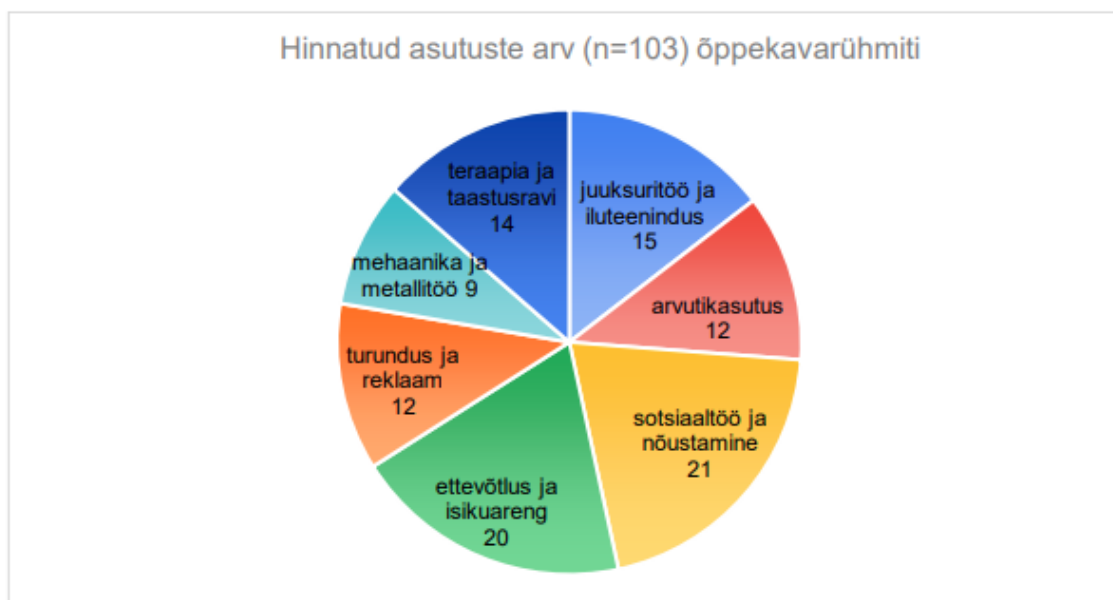
V rámci své činnosti agentura připravuje zejména krátké *policy papy* a tematické analýzy, případně prezentace. Publikace jsou vždy dostupné ve formě PDF, přičemž bývají zpravidla v estonštině. Nezřídka je ale přímo v rámci publikace zahrnuto její shrnutí či překlad do angličtiny nebo ruštiny. Akademické články vypracované zaměstnanci HAKA jsou však publikovány v akademických periodikách a bez příslušného oprávnění je článek možné stáhnout pouze za poplatek.¹³

¹³ Převzato z: <https://haka.ee/en/publications-2/>

Tervise ja heaolu valdkonna hindamise tulemused

Õppe kvaliteedi hindamise eesmärk oli välja selgitada, kuivõrd vastavad asutuse õppekava(d) ja õppe kvaliteet täiskasvanute koolituse seaduses ja täienduskoolituse standardis nõutule. Teave õppe kvaliteedi kohta annab tagasisidet selle kohta, kui realistlikud ja asja- ning ajakohased on õppekavad, ja kuidas tagab täienduskoolitusasutus õppe kvaliteeti nii keskkonna, koolitajate, õppekavade elluviimise kui ka õppijate toetamise kaudu. Õppe kvaliteedi hindamine tervikuna näitab, kas koolitusasutusel on oskused pakkuda kvaliteetseid ja seaduse nõuetele vastavaid koolitusi, mis vastaksid õppija vajadustele ja võimetele ning tööturu ootustele.

Märtsiks 2022 on EKKA hinnanud 103 täienduskoolitusasutuse õppe kvaliteeti. Hinnatud õppekavade arv kõikides asutustes kokku on 216. Lähtuvalt töötukassa ettepanekust hinnati asutusi seitsmes õppekavarühmas – ettevõtlus ja isikuareng¹, sotsiaaltöö ja nõustamine, arvutikasutus, juuksuritöö ja isikuteenindus, teraapia ja taastusravi, mehaanika ja metallitöö ning turundus ja reklaam. Hinnatud asutuste arvud õppekavarühmade lõikes on toodud joonisel 1. Sealt on näha, et enim on hinnatud sotsiaaltöö ja nõustamise ning ettevõtluse ja isikuarengu õppekavarühmades koolitusi pakkuvaid koolitusasutusi.

Joonis 1. Hinnatud asutuste arvud õppekavarühmiti.

Hindamiste tulemused on aastate jooksul olnud üsna kõnekad ja loovad pildi sellest, mis seisus on täienduskoolituse valdkonnas õppe kvaliteet. Hindamistest selgus, et 103 asutusest 47 said positiivse ning 56 negatiivse tulemuse (joonis 2). Seega täitsid vähem kui pooled hinnatud asutustest seaduses sätestatud miinimumnõudeid õppe kvaliteedile. Need tulemused kinnitavad, et seadusega nõutud informatsiooni olemasolu veebilehel või õppekavas ei taga veel seda, et õppe sisuline kvaliteet vastaks seaduses nõutule. Selle tagamiseks tuleb asutustel mitmeid samme astuda.

Zdroj: <https://haka.ee/wp-content/uploads/Tervise-ja-heaolu-analu%cc%88u%cc%88s-1.pdf>

3 Finsko

Shrnutí a inspirativní praxe:

1. Vlastní analytický tým v každé sekci ministerstva.
2. Vizuálně atraktivní informační brožury a *facts-expressy* zaměřené na konkrétní problematiku.
3. Interaktivní zobrazení dat v nástroji Excel Web Access (*Vipunen*).
4. Dostupnost většiny dat v anglickém jazyce.

Ve Finsku zajišťují analytickou podporu pro Ministerstvo školství a kultury strategické týmy, přičemž každá sekce má svůj vlastní strategický tým. Směrování vzdělávací politiky (legislativa, strategie a financování) určuje ministerstvo, ale za její následnou implementaci v rámci předškolního, primárního a sekundárního vzdělávání zodpovídá **Finská národní vzdělávací agentura** (*Opetushallitus*). Obě instituce společně spravují a odpovídají za web sdružující finská data o vzdělávání *Vipunen*.¹⁴ Za hodnocení vzdělávacího systému je odpovědné **Finské centrum pro evaluaci vzdělávání** (*Kansallinen koulutuksen arviointikeskus*), nezávislá agentura působící jako separátní jednotka Finské národní vzdělávací agentury.

3.1 Finská národní vzdělávací agentura

V rámci Finské národní vzdělávací agentury působí organizační jednotka Zkušenost uživatelů, data a znalosti. Analytické činnosti spadají právě pod ni. Mezi její úkoly patří:

- odpovědnost za zlepšování služeb agentury a zákaznické zkušenosti,
- podpora kroků a činností založených na datech.

Organizační jednotka se následně člení do šesti samostatných oddělení s užší sférou působnosti. Z analytické perspektivy jsou relevantními Oddělení pro prognózy a analýzu, Oddělení pro národní datové zdroje či Oddělení pro digitalizaci.¹⁵

¹⁴ Převzato z <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/finland/organisation-and-governance,https://okm.fi/documents/1410845/3636812/Organigram+of+the+Ministry+of+Education+and+Culture.pdf/1da4e7e2-403d-4dc7-ae13-f8ecd8684fe2/Organigram+of+the+Ministry+of+Education+and+Culture.pdf?t=1655893241704>

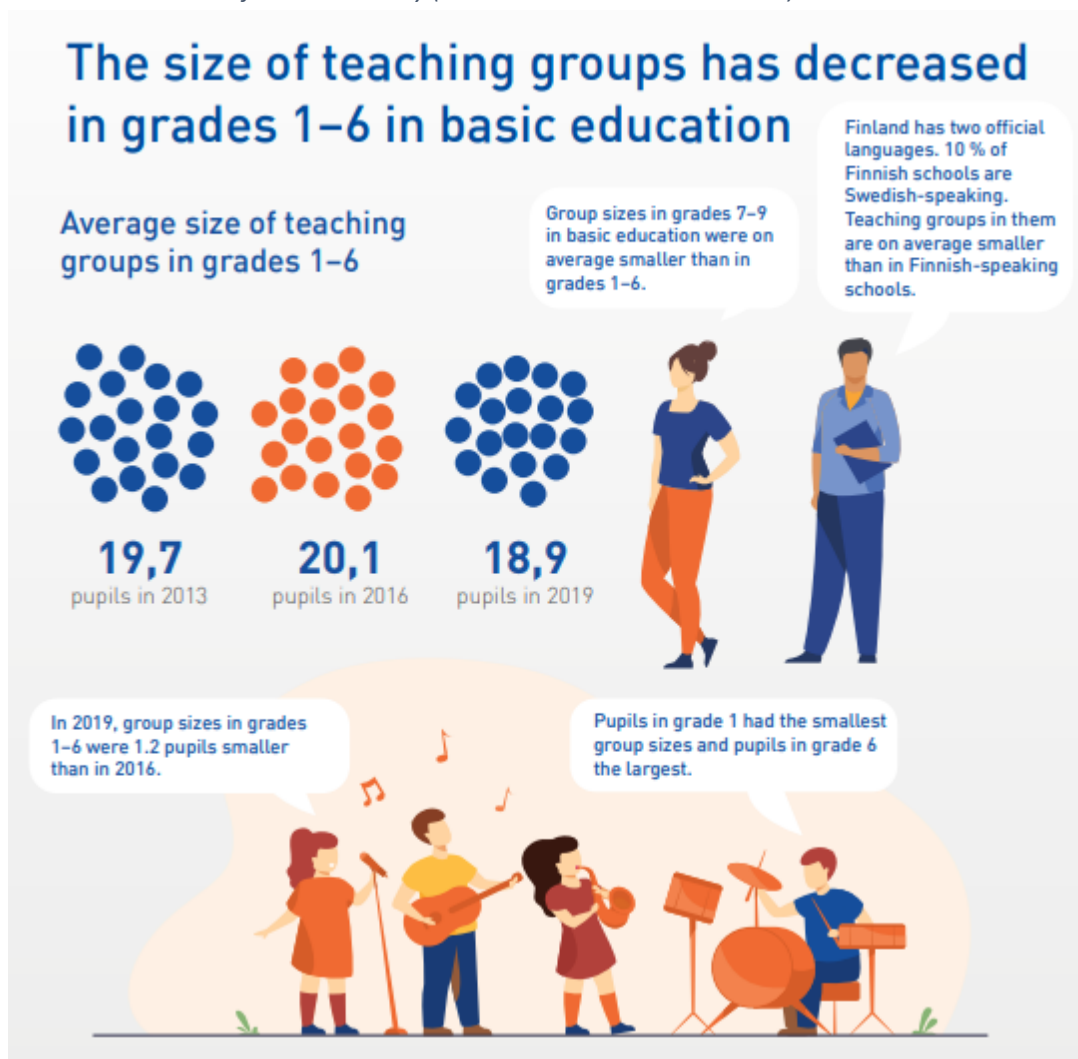
¹⁵ Převzato z: <https://www.oph.fi/en/about-us/organisation-finnish-national-agency-education>

Finská národní vzdělávací agentura prezentuje data v podobě:

- brožur (rozsah jednotek či desítek stran, ke stažení ve formátu PDF),
- tzv. facts-expressů (tematicky zaměřený několikastránkový materiál ve formátu PDF),
- statických výstupů ve formě infografik na webu agentury (aktuálně dostupná pouze data o mezinárodní mobilitě žáků a studentů).¹⁶

Další data jsou prezentována na webu *Vipunen*. Jedná se o statistické přehledy založené na údajích a registrech shromážděných Finským statistickým úřadem, Ministerstvem kultury a školství a Finskou národní agenturou pro vzdělávání. Veškerá data jsou dostupná v podobě online excelového prostředí, přičemž výběr lze zpřesnit prostřednictvím předdefinovaných filtrů. Výstup se následně promítne do tabulky či sloupcového grafu a je možné jej stáhnout ve formátu XLSB.¹⁷

Obrázek 9: Strana z informační brožury (*Učitelé a ředitelé ve Finsku 2019*)

Zdroj: <https://www.oph.fi/en/statistics-and-publications/publications/teachers-and-principals-finland-2019>

¹⁶ Převzato z <https://www.oph.fi/en/publications-and-statistics/statistics>

¹⁷ Převzato z <https://vipunen.fi/fi-fi>, Excel Web Access - /en-gb/Reports/Esiopetus - koulutuksen järjestäjä_EN.xlsx (vipunen.fi)

GIRLS STUDY MORE LANGUAGES AND MORE DIVERSELY THAN BOYS

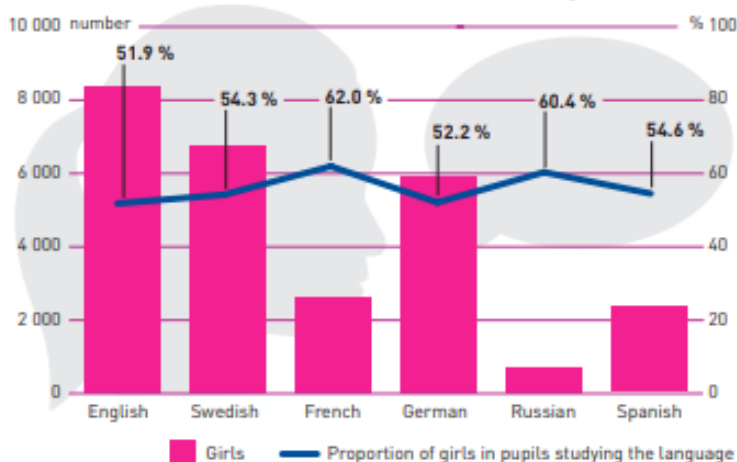
Girls study a wider range of languages than boys. This diversity is evident already in primary school when pupils choose their first compulsory A1 language: boys tend to choose English, whereas girls may instead choose Swedish, French, German, Russian or Spanish as their A1 language.

Almost two thirds of pupils choosing a B2 language are girls.

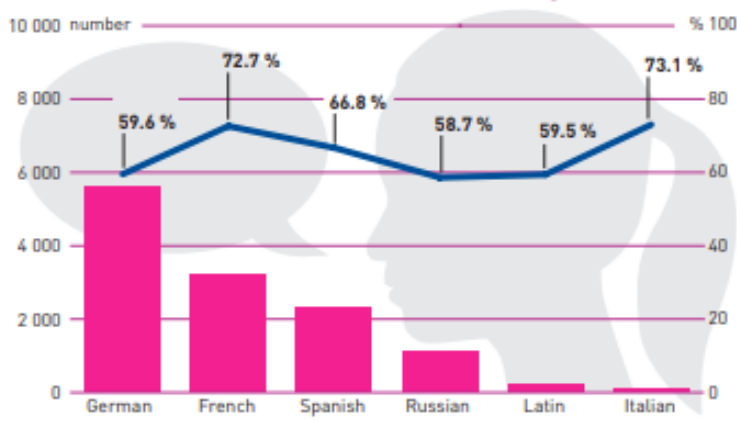
Girls also make up a larger share of pupils studying A2 languages. The proportion of girls is especially large among those who study A2 French and Russian, as girls account for more than 60% of the pupils.

Girls also accounted for approximately 64% of those pupils in grades 7–9 who chose a B2 language in 2017. A whopping 75% of pupils studying French and Italian and 70% of those studying Spanish were girls.

PROPORTION AND NUMBER OF GIRLS IN PUPILS STUDYING AN A2 LANGUAGE IN 2017 (grades 1–6)

PROPORTION AND NUMBER OF GIRLS IN PUPILS STUDYING A B2 LANGUAGE IN 2017 (grades 7–9)

MAJORITY OF LANGUAGE TEACHERS ARE WOMEN

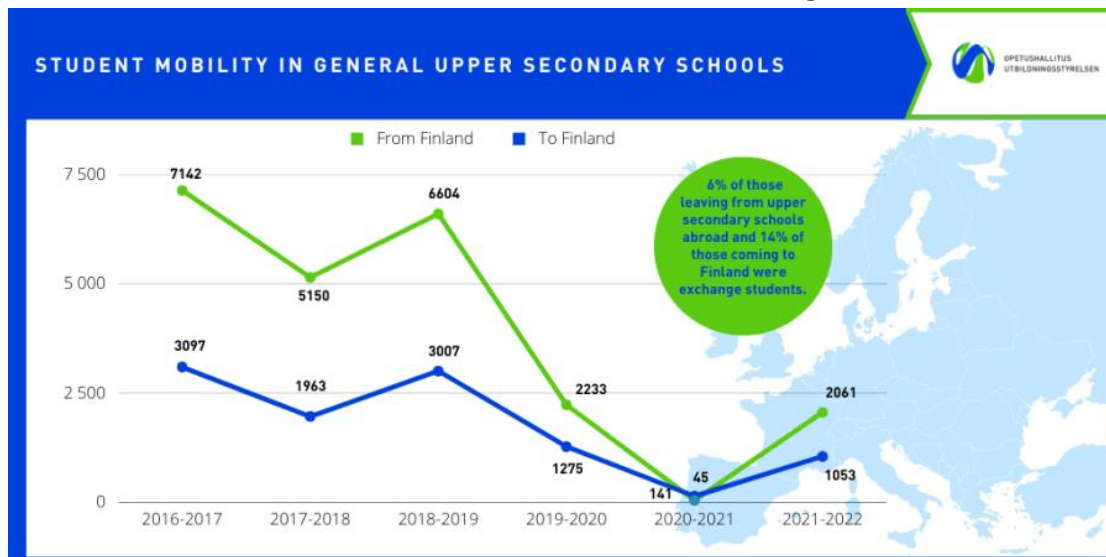
In 2016, 77% of teachers in Finnish basic education were women. As regards language teachers, the proportion of women was even larger as more than 90% of teachers of English, French, German, Russian, Spanish and Swedish were women.

Almost all language teachers were also formally qualified to teach their subject. The situation has improved over the past few years as in 2016–2017 all Spanish teachers and 93% Russian teachers were now qualified for their job, while the rate of qualification in both groups was only 75% in 2013.

THE NATIONAL CORE CURRICULUM RESPONDS TO CURRENT CHALLENGES

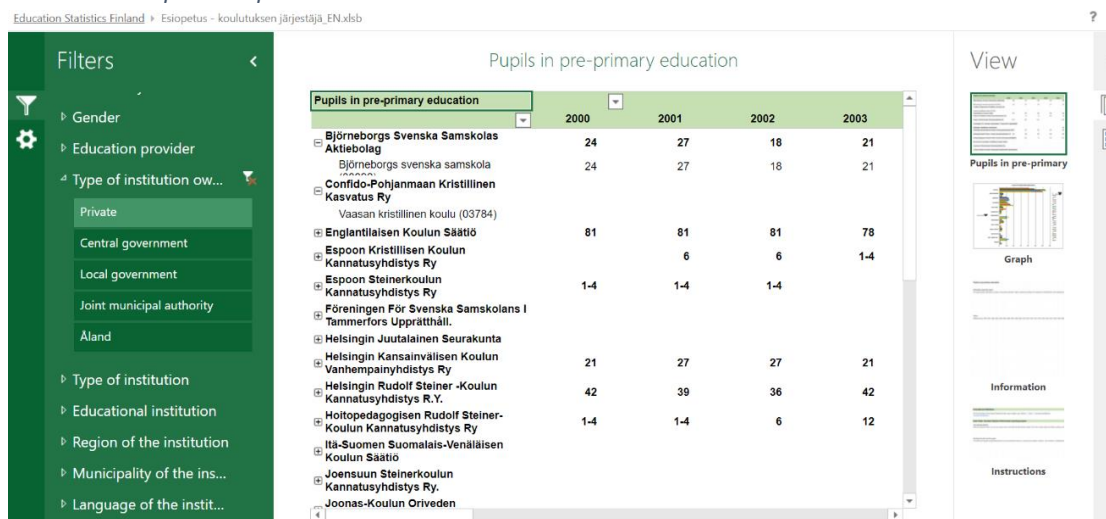
The renewed national core curriculum for basic education entered into force in autumn 2016. As a response to today's challenges, the new curriculum entails a fresh description of the task and objectives of language instruction. A separate national core curriculum was drawn up for English. A core curriculum was also drawn up for teaching Asian and African languages, such as Chinese, Japanese and Arabic in upper secondary school, as studying them in basic education has become increasingly popular since the beginning of the 21st century.

Obrázek 11: Prezentace dat o mezinárodní mobilitě – Národní vzdělávací agentura Finsko

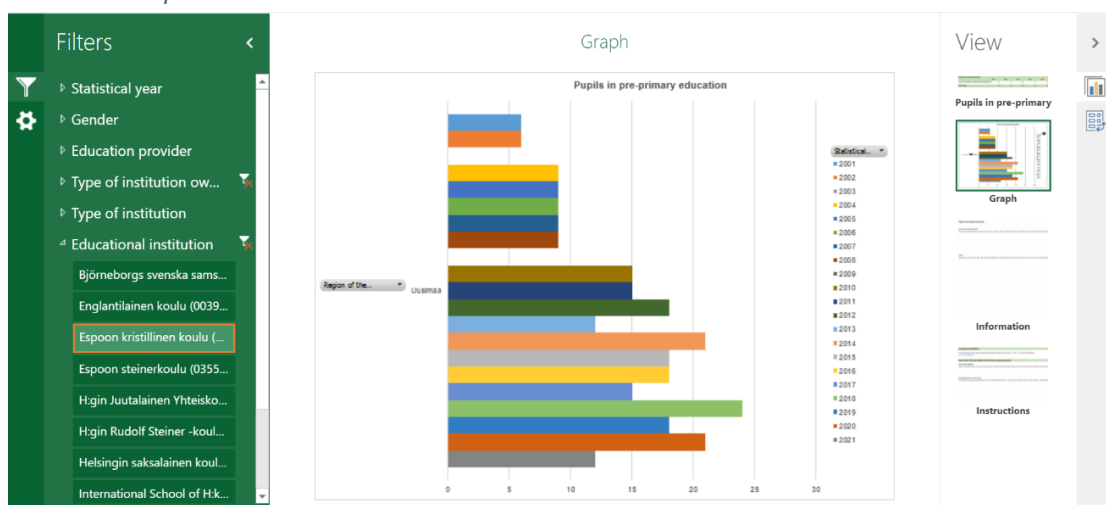
Zdroj: <https://www.oph.fi/en/publications-and-statistics/statistics>

Obrázek 12: Vipunen – přehled dat

Zdroj: https://vipunen.fi/en-gb/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/en-gb/Reports/Esiopetus%20-%20koulutuksen%20j%C3%A4rjest%C3%A4j%C3%A4_EN.xlsx

Obrázek 13: Vipunen – vizualizace

Zdroj: https://vipunen.fi/en-gb/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/en-gb/Reports/Esiopetus%20-%20koulutuksen%20j%C3%A4rjest%C3%A4j%C3%A4_EN.xlsx

3.2 Finské centrum pro evaluaci vzdělávání

Centrum odpovídá za hodnocení vzdělávání a předškolní péče na národní úrovni. Hodnocení pokrývá vzdělávací systém v celé jeho šíři, od předškolního až po vysokoškolské vzdělávání. Centrum dohlíží na implementaci čtyřletého evaluačního plánu a zároveň průběžně vytváří analýzy zaměřené na strategická vzdělávací témata. V rámci současného evaluačního plánu na roky 2024-2027 byly definovány následující strategické cíle:

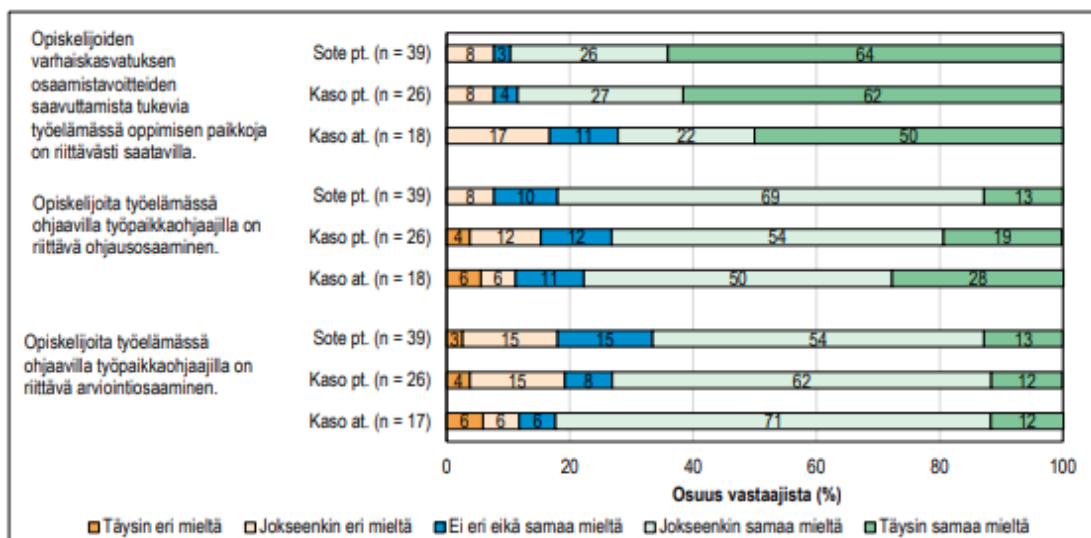
- zvyšování kompetencí a úrovně vzdělávání,
- podpora sociálního, ekologického a ekonomického udržitelného rozvoje,
- neustálé zlepšování kvality vzdělávání a předškolní péče.¹⁸

Závěry centrum zveřejňuje ve formě digitálních publikací. Nejčastěji se jedná o analytické zprávy popisného charakteru v různém rozsahu (jednotky, desítky i stovky stran), jež je možné stáhnout ve formátu PDF přímo na webových stránkách centra. Zveřejňovány jsou reporty z evaluací, tematické zprávy na jednotlivých úrovních vzdělávání i úzce zaměřené analýzy. Většina publikací Finského centra pro evaluaci vzdělávání je dostupná pouze ve finštině, v menší míře najdeme publikace i v angličtině. Publikace je vždy dostupná výhradně v jednom z uvedených jazyků.¹⁹

¹⁸ Převzato z <https://www.karvi.fi/en/about-us>,
<https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/National%20Education%20Plan%202024-2027.pdf>

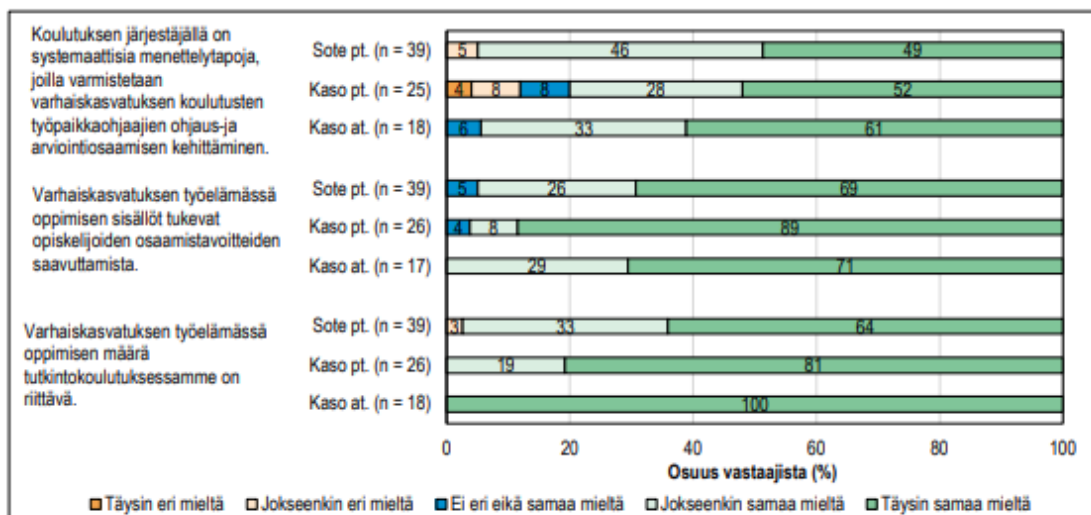
¹⁹ Převzato z <https://karvi.fi/en/publication/>

Obrázek 14: Ukázka evaluačního materiálu centra pro evaluaci vzdělávání – Vzdělávání profesionálů v předškolním vzdělávání 2023

KUVIO 9. Opiskelijoiden työelämässä oppimisen paikkojen riittävyys, työpaikkaohjaajien ohjaus- ja arviointiosaaminen koulutuksen järjestäjien kyselyn perusteella.

Lähes kaikki (95 %) sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon järjestäjät ja kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnon järjestäjät (94 %) sekä iso osa (80 %) kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon järjestäjistä arvioivat, että niillä on systemaattisia menettelytapoja työpaikkaohjaajien osaamisen kehittämisen varmistamiseen (Kuvio 10). Samansuuntaisesti lähes kaikki (95 %) sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon ja kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon (97 %) sekä kaikki kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinnon järjestäjät arvioivat, että työelämässä oppimisen sisällöt tukevat opiskelijoiden osaamistavoitteiden saavuttamista. Kaikki koulutuksen järjestäjät arvioivat, että varhaiskasvatuksen työelämässä oppimisen määrä tutkintokoulutuksessa on riittävä.

KUVIO 10. Työpaikkaohjaajien osaamisen varmistamisen menettelytavat, työelämässä oppimisen sisällöt ja työelämässä oppimisen määrän riittävyys koulutuksen järjestäjien kyselyn perusteella

Zdroj: https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_0724.pdf

4 Lucembursko

Shrnutí a inspirativní praxe:

1. Graficky jednoduchý přehled základních údajů (včetně mezinárodního srovnání).
2. Formulář, kde je možné požádat o zaslání konkrétních dat.
3. Kontinuální grafická i obsahová forma datových výstupů.
4. Úzká spolupráce s akademickou sférou (LUCET).

V Lucembursku se vzdělávací politikou zabývají dvě samostatná ministerstva. Zatímco Ministerstvo školství, dětí a mládeže zaštiťuje formální a neformální vzdělávání v oblasti dětí a mládeže a implementaci vládní politiky v oblastech předškolního, primárního a sekundárního vzdělávání, Ministerstvo pro výzkum a vysoké školství definuje, koordinuje a implementuje vládní politiku v oblasti terciárního vzdělávání. Primárně se analýzami vzdělávacího systému zabývá **Služba pro koordinaci pedagogického a technického výzkumu a inovací** (*Service de coordination de la recherche et de l'innovation pédagogiques et technologiques – SCRIPT*), která byla roku 2017 vyčleněna z Ministerstva školství, dětí a mládeže v samostatnou organizaci. Datovou politiku má ale v gesci také Oddělení informatiky a statistiky Ministerstva školství, dětí a mládeže. Pravidelné vyhodnocování vzdělávacího systému a jeho dílčích segmentů má na starost **Národní středisko pro děti, mládež a kvalitu škol** (*Observatoire national de l'enfance, de la jeunesse et de la qualité scolaire, OEJQS*), které spadá přímo pod ministra školství. Dále v zemi působí **Lucemburské středisko pro testování ve vzdělávání** (*Luxembourg Centre for Educational Testing – LUCET*), jež je přidružené k Lucemburské univerzitě a je zodpovědné za monitoring stavu vzdělávání a vyhodnocování výsledků žáků.

4.1 Služba pro koordinaci pedagogického a technologického výzkumu a inovací (SCRIPT)

Hlavním cílem SCRIPTu je monitorování a hodnocení vzdělávacích politik se záměrem zajistit kvalitu a soudržnost vzdělávacího systému. Činnost organizace tak přispívá k rozvoji kvality škol a obecně kvality vzdělávání v Lucembursku.

Klíčovým analytickým útvarům v rámci tohoto oddělení je Odbor zpracování údajů o kvalitě řízení ve školních a vzdělávacích zařízeních (*Traitement de données sur la qualité de l'encadrement et de l'offre scolaire et éducative*). Mezi jeho úkoly patří:

- zpracovávání dat o kvalitě vzdělávání na školách,
- odpovědnost za sestavování statistik pro ministerstvo,
- zpracovávání výstupů a jejich zpřístupňování aktérům školního systému a veřejnosti,
- vydávání národní zprávy o stavu vzdělávání, tematické analýzy,
- realizace projektů, včetně těch meziresortních (s jinými odděleními, s Lucemburskou univerzitou), kde zodpovídá za svou gesci (např. s ministerstvem zdravotnictví spolupracovala na dopadu pandemie covidu-19 na školství),²⁰
- spolupráce se STATEC na téma statistiky v oblasti vzdělávání
- účast na společném sběru dat UNESCO, OECD a Eurostatu (UOE).

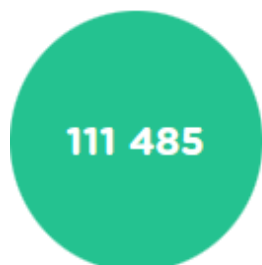
Souhrn výstupů je možné najít na stránce [Edustat \(script.lu\)](https://edustat.script.lu). SCRIPT každoročně publikuje dashboard o stavu vzdělávání, přičemž se snaží zachovat jeho kontinuitu, a od školního roku 2021/2022 využívá jednotnou sadu dashboardů ve stejné grafické i obsahové podobě, aby byly výsledky porovnatelné v čase. Jednotlivé výstupy jsou dostupné v podobě:

- vizualizací a dashboardů vytvořených prostřednictvím balíčku Plotly (vizualizační knihovna pro Python),
- vizualizací vložených na stránku (ve formě obrázků, nejedná se o dynamické zobrazení),
- přehledových letáků pro odbornou i laickou veřejnost vytvořených z dashboardů (ke stažení v PDF),
- publikací o globálních statistikách a analýzách ve formě výzkumné zprávy, kde převládají tabulky a vizualizace ukazující srovnání jevů.²¹

²⁰ Převezto z <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/luxembourg/organisation-and-governance>, <https://menej.gouvernement.lu/en/annuaire.html?idMin=905>

²¹ Převezto z <https://edustat.script.lu/fr>, <https://edustat.script.lu/fr/public-data/key-figure>, <https://edustat.script.lu/fr/statistiques/publications>

Nombre d'élèves par enseignement et programme

élèves fréquentent un établissement scolaire au Luxembourg.

Les élèves sont répartis comme suit :

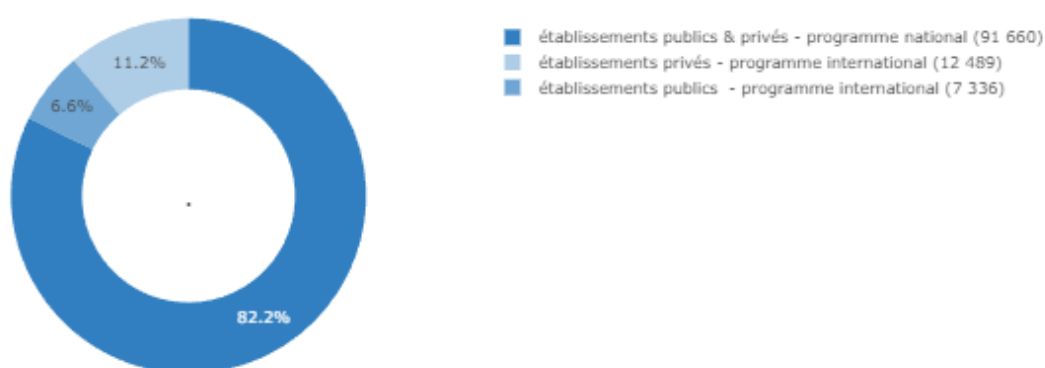
Programme national

Enseignement fondamental	51 926
Enseignement secondaire	39 734

Programme international

Enseignement primaire	8 241
Enseignement secondaire	11 584

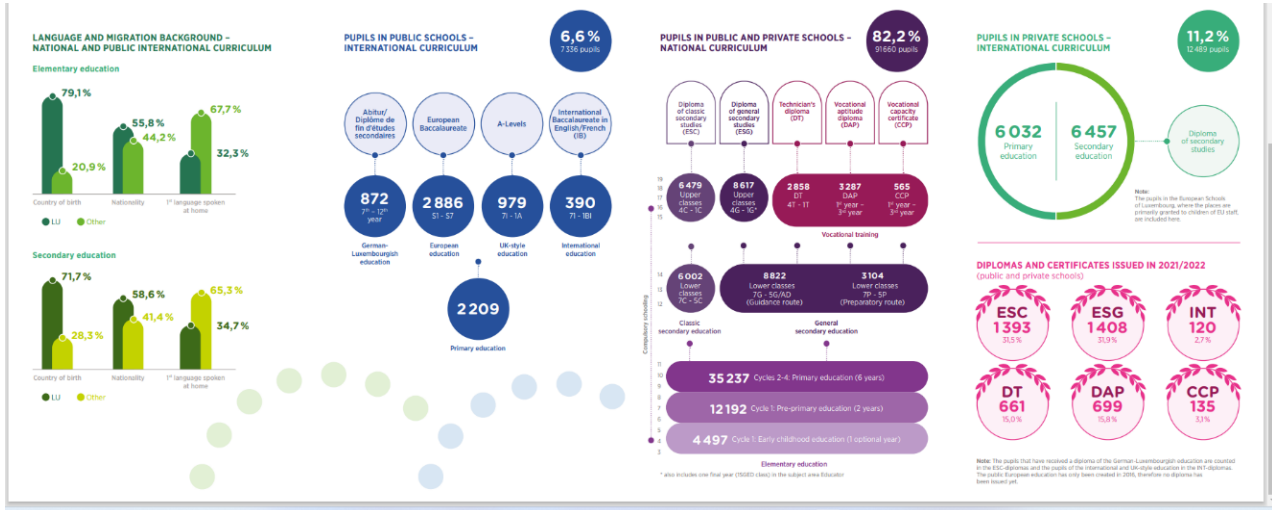
Répartition des élèves par établissements publics et privés et par programme

Les deux Écoles européennes du Luxembourg, destinées en priorité aux enfants des personnels des institutions européennes, sont incluses dans les établissements privés - programme international.

Zdroj: <https://edustat.script.lu/fr/public-data/key-figure>

Obrázek 16: Prezentace dat – dashboard o stavu vzdělávacího systému za jeden školní rok, SCRIPT, Lucembursko

Zdroj: https://edustat.script.lu/sites/default/files/inline-files/2023_SCRIPT_Enseignement_fondamental_Flyer_EN_WEB_0.pdf

Obrázek 17: Prezentace Základní vzdělávání – Globální statistiky a analýzy dosaženého vzdělání, SCRIPT, Lucembursko

Zdroj: https://edustat.script.lu/sites/default/files/inline-files/2022_SCRIPT_FONDAMENTAL_A4_2.pdf

4.2 Národní středisko pro děti, mládež a kvalitu škol (OEJQS)

OEJQS má dle zákona definovány tři hlavní agendy:

- analýzu situace dětí a mládeže,
- evaluaci sociálně-vzdělávacích či dalších systémů, jež na děti a mládež působí,
- hodnocení kvality vzdělávání a vzdělávacího systému s cílem podpořit kvalitu lucemburských škol.

Za těmito účely může zároveň OEJQS iniciovat či provádět výzkumy, analýzy a studie. Zároveň vydává stanoviska, tematické zprávy a syntézy z různých zdrojů. Každých 5 let také vypracovává zprávu o vývoji situace dětí a mladistvých v Lucembursku, o školském systému a dalších příbuzných systémech. Ta je následně předávána vládě a poslanecké sněmovně.²² Středisko také každoročně předává ministru školství návrh na definici prioritních oblastí ve vzdělávání.

Tematické zprávy střediska se v mnohém podobají tematickým zprávám České školní inspekce. Jsou vždy zaměřeny na jedno konkrétní téma vzdělávací politiky a bývají v rozsahu zhruba 100-200 stran. Grafy a tabulky, jež jsou ve zprávách využity, bývají převzaty z externích zdrojů (akademici, ale i SCRIPT či *ÉpStan*). Tematické zprávy a další publikace střediska jsou ve formátu PDF ke stažení [na stránkách OEJQS](#).

4.3 Lucemburské středisko pro testování ve vzdělávání (LUCET)

LUCET je výzkumné a transferové centrum při Lucemburské univerzitě, které v rámci své činnosti mimo jiné zajišťuje implementaci **lucemburského školního monitorovacího programu** *Épreuves Standardisées (ÉpStan)*, jehož cílem je ve vzdělávací oblasti usnadnit rozhodovací proces založený na důkazech. Prostřednictvím monitorovacího programu LUCET poskytuje jednotlivým aktérům relevantní informace o oblasti vzdělávání a sestavuje longitudinální databázi o vývoji kompetenčních profilů studentů a jejich studijním, případně kariérním postupu. Mezi jeho další dílčí činnosti patří:

- tvorba národních vzdělávacích analýz,
- zajištění a analýza výsledků mezinárodních šetření (PISA atd.),
- jazykové testování, zajišťování testů v rámci přijímacího řízení na univerzitu, evaluace studentů,
- správa interního online hodnotícího systému OASYS (veškeré vyhodnocení probíhá jeho prostřednictvím),
- spoluautorství tříleté zprávy o národním vzdělávání, *Nationaler Bildungsbericht*.²³

²² Převzato z <https://www.oejqs.lu/fr/a-propos-de-nous/>

²³ Převzato z <https://humanities.uni.lu/lucet>

Data jsou prezentována ve formě samostatných stránek (mezinárodní výzkumy i zpráva o národním vzdělávání) a analytický výstup v podobě dokumentu (zpráva o národním vzdělávání). Další výstupy jsou ve formě:

- prezentací výsledků ve formě statických grafů (nejčastěji sloupcových) s krátkým popisem,
- prezentací výsledků na úrovni státu a ve srovnání s ostatními státy, na úrovni srovnání regionů Lucemburska,
- zprávy o národním vzdělávání ve formě PDF dokumentu obsahující popisné texty doplněné o grafy, tabulky a dokonce i ikony a piktogramy napomáhající jejich čitelnosti,
- vizualizací ve formě sloupcových, koláčových a spojnicových grafů a infografik,
- několikastránkových dokumentů prezentujících hlavní zjištění.²⁴

Uživatel má možnost na základě jím zvolených parametrů vytvářet vlastní grafy a analytické podklady v aplikaci databázi *ÉpStan*. Výsledný soubor je možné stáhnout ve formátu PDF.²⁵

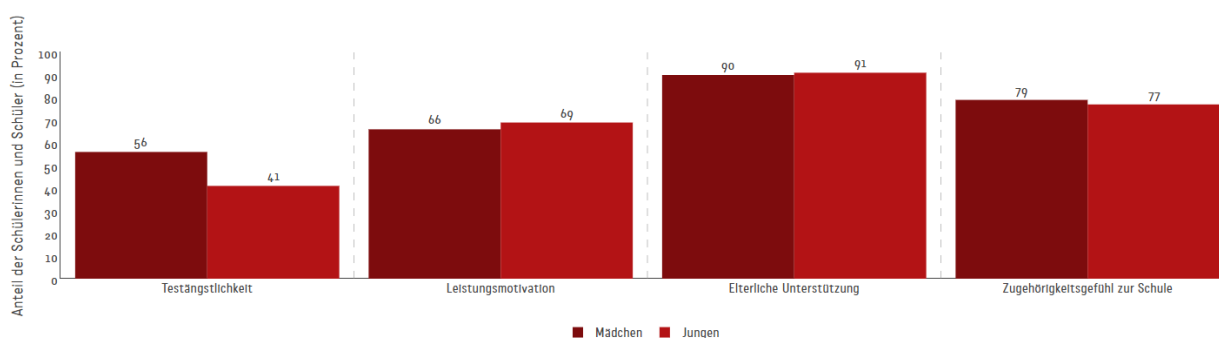
4.4 Národní institut pro statistiku a ekonomická studia (STATEC)

STATEC je Národním institutem pro statistiku a ekonomická studia. Má za cíl poskytovat kvalitní statistiky, analýzy a studie o lucemburské společnosti, jež přispívají k efektivnímu rozhodovacímu procesu a informovanosti občanů. Je strukturálně zařazen pod Ministerstvo financí, ale ve své činnosti je profesně nezávislý. V rámci svých pravidelných výstupů se dotýká i oblasti vzdělávání, přičemž v tomto případě úzce spolupracuje s organizací SCRIPT.²⁶

Obrázek 18: Prezentace dat – výsledky PISA, LUCET, Lucembursko

Luxemburger Regelschulen: Allgemeine Merkmale im Kontext Schule und Lernen bei Jungen und Mädchen

Motivation, Unterstützung und Zugehörigkeitsgefühl zur Schule

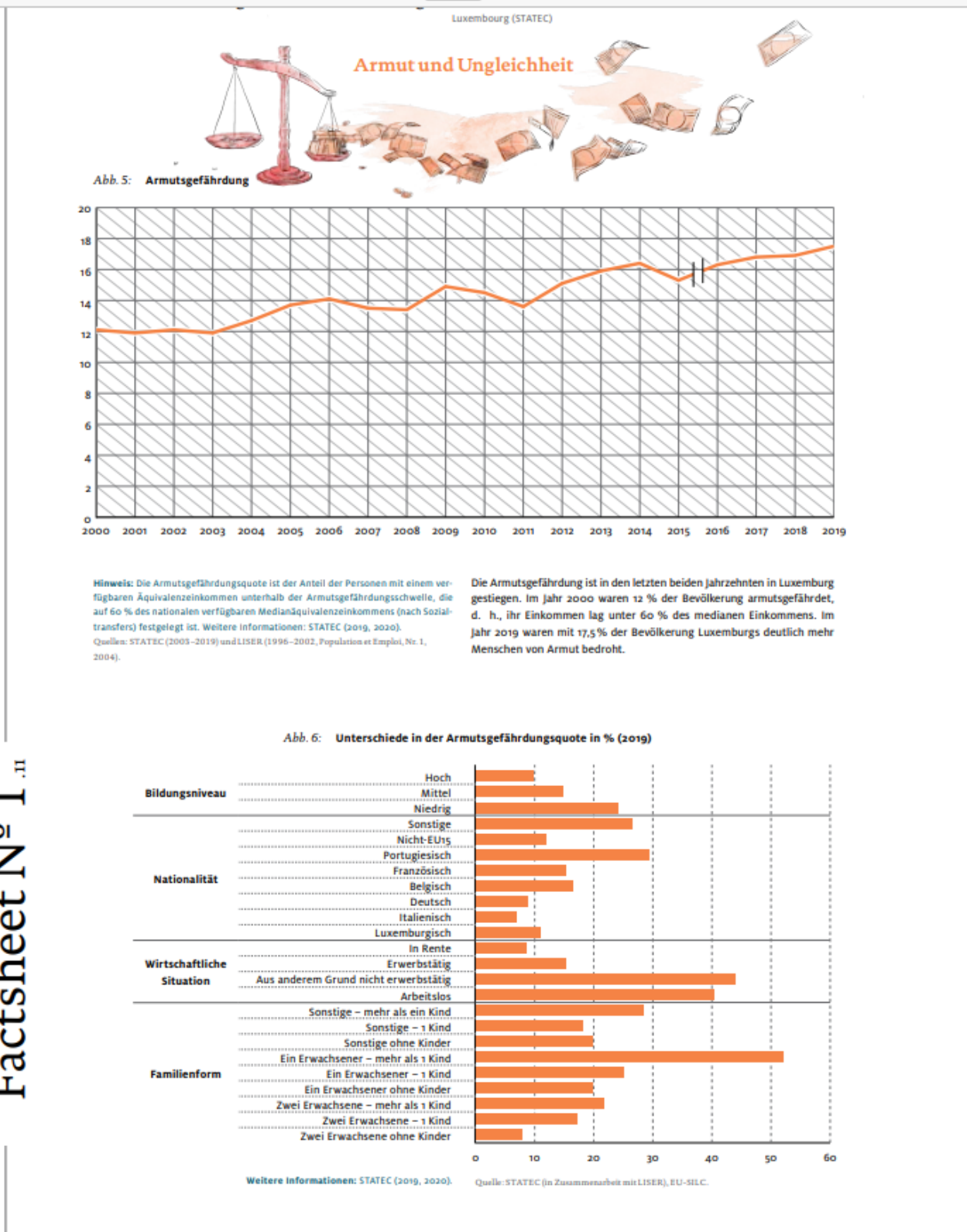

Zdroj: <https://www.pisaluxembourg.lu/willkommen/national/luxemburg-maedchen-und-jungen/motivation-2/>

²⁴ Převezto z <https://bildungsbericht.lu/>, <https://www.pisaluxembourg.lu/>

²⁵ Převezto z <https://dashboard.epstan.lu/?lang=EN>

²⁶ Převezto z <https://statistiques.public.lu/en/statistique-publique/statec.html>

Zdroj: <https://bildungsbericht.lu/wp-content/uploads/2022/05/Nationaler-Bildungsbericht-Luxemburg-2021-1.pdf>

Obrázek 20: Prezentace dat – nástroj databázi ÉpStan – výběr, Lucembursko

Please select
×

GRADE LEVEL: Grade 5

FROM: 2017 TO: 2022

COMPETENCE TEST: Mathematics ability

SHOW DATA AS: Means Proficiency levels

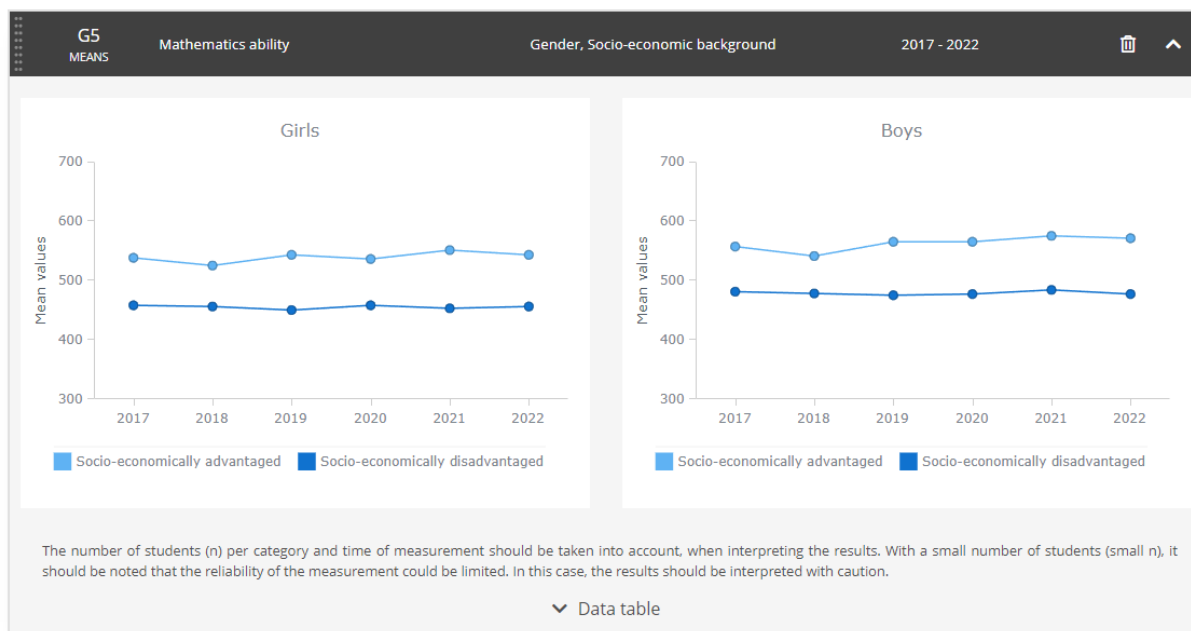
SOCIAL FACTOR 1: Gender

SOCIAL FACTOR 2: Socio-economic background

OK

Zdroj: <https://dashboard.epstan.lu/?lang=EN>

Obrázek 21: Prezentace dat – nástroj databázi ÉpStan – výsledek výběru, Lucembursko

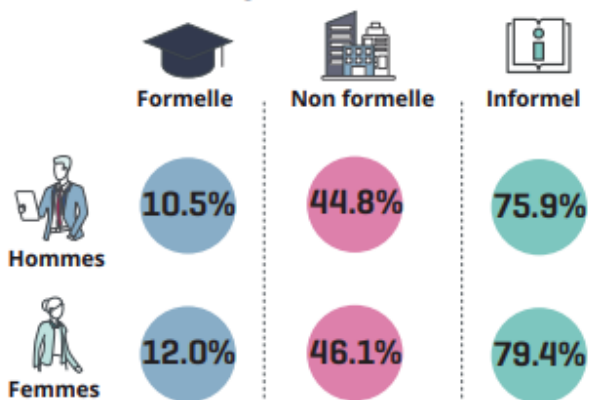

Zdroj: <https://dashboard.epstan.lu/?lang=EN>

Pour l'éducation formelle et l'apprentissage informel, les taux de participation des personnes ayant un niveau d'études supérieur sont restés stables, alors que ceux des personnes de niveau d'éducation faible (primaire ou secondaire non achevé) ou moyen (secondaire achevé) ont fortement augmenté. Pour l'éducation non formelle, la participation a globalement diminué suite à la pandémie, mais a tout de même légèrement augmenté pour les personnes de niveau d'éducation faible.

Les femmes participent légèrement plus à l'éducation des adultes que les hommes (voir tableau 1), et cette tendance s'affirme dans le temps.⁴

Tableau 1 : Participation (en %) à l'éducation des adultes (25 à 64 ans) en fonction du genre, 2022

Source : STATEC – Enquête sur l'éducation des adultes (AES) 2022

L'âge est un facteur déterminant pour la participation à l'éducation des adultes (voir graphique 2). L'éducation formelle dans le cadre du programme scolaire et universitaire concerne surtout les jeunes. Entre 40 et 50 ans, elle n'est pratiquée que par une personne sur 10, et au-delà de 50 ans, plus que par une personne sur 30.

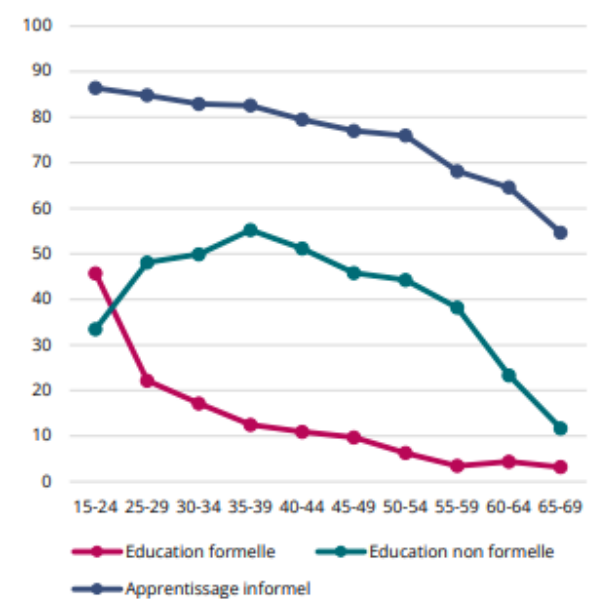
L'éducation non formelle par contre constitue la part principale de ce qui est communément appelé éducation tout au long de la vie. Elle est pratiquée le plus par les personnes entre 25 et 55 ans. Au-delà de cet âge, le taux de participation diminue rapidement. C'est aussi le cas pour les activités d'apprentissage informel.

⁴ Ceci n'est pas étonnant étant donné qu'au Luxembourg, l'écart entre genres en matière d'éducation de base (« Gender Education Gap ») penche désormais en faveur des femmes, avec un pourcentage plus élevé de diplômés du tertiaire parmi les femmes (53%) que parmi les hommes (50%) (Source : STATEC/Eurostat – LFS, 2022, population de 25 à 64 ans. Cet écart est même plus important parmi les salariés : 59% des femmes et 54% des hommes). Cette évolution a par ailleurs aussi ses répercussions au niveau de l'écart de rémunération entre hommes et femmes (« Gender Pay Gap »), qui est devenu négatif (c.-à-d. que le salaire horaire brut des femmes est supérieur à celui des hommes) en 2021 au Luxembourg (cf. STATEC - STATNEWS N°13 du 06/03/23 « Écart salarial entre hommes et femmes »)

Zdroj: <https://statistiques.public.lu/en/publications/series/regards/2024/regards-01-24.html>

Graphique 2 : La participation aux formations diminue avec l'âge

Taux de participation aux différentes formes d'éducation des adultes (en %) en fonction de l'âge, 2022

Source : STATEC – Enquête sur l'éducation des adultes (AES) 2022

Puisque la majorité des activités d'éducation des adultes s'inscrivent dans un cadre professionnel, la chute des taux de participation est surtout liée au fait que les seniors quittent leur emploi. Les seniors qui se maintiennent en emploi au-delà de 60 ans restent en effet beaucoup plus actifs en termes d'éducation et de formation que ceux et celles qui sont à la retraite⁵.

Le statut professionnel et le revenu ont un impact important sur la participation aux formations

L'éducation non formelle étant le plus souvent liée à une activité professionnelle, il n'est pas étonnant de constater des différences importantes en fonction du statut professionnel (voir graphique 3). Ainsi, 52% des personnes en emploi ont participé à une activité d'éducation non formelle en 2022, contre 36% des personnes au chômage, 29% des étudiants et seulement 17% des retraités ou invalides et 19% des autres inactifs. Parmi les personnes en emploi, un écart important existe également entre salariés (53%) et indépendants (46%), de même qu'entre « cols blancs » et « cols bleus ».

5 Polsko

Shrnutí a inspirativní praxe:

1. Prognózy poptávky po absolventech jednotlivých oborů na trhu práce pro efektivní nastavení vzdělávací politiky.
2. Vývoj a přenos statistických dat z databáze informačního systému školního vzdělávání pro potřeby organizačních složek.
3. Zavedeny nástroje pro efektivní využívání evidence-based policy.

V Polsku analytické činnosti na Ministerstvu národního vzdělávání zastávají dva odbory – **Odbor strategie, kvalifikací a odborného vzdělávání**²⁷ a **Odbor spolupráce s místní samosprávou**²⁸. Vlastní vymezenou roli mají i útvary podřízené ministerstvu: **IT centrum pro vzdělávání a vědu** (*Centrum informatyczne edukacji*),²⁹ odpovídající za úkoly v oblasti IT a **Výzkumný ústav pedagogický** (*Instytut Badań Edukacyjnych*)³⁰ odpovědný za výzkum a analýzu fungování a kvality polského vzdělávacího systému, jeho provázanosti s trhem práce či socioekonomických determinantů, jež ovlivňují vzdělávání na úrovni jednotlivce.

5.1 Odbory ministerstva školství

Odbor strategie, kvalifikací a odborného vzdělávání zodpovídá za:

- strategické plánování v oblasti vzdělávacího systému (včetně koordinace úkolů souvisejících s přípravou podkladů pro strategické plánování, úpravou strategických dokumentů v rámci provádění rozvojové politiky a sledování jejich realizace),
- prognózy poptávky po zaměstnancích v odborných profesích na celostátním a regionálním trhu práce,
- spolupráci s Ústředním statistickým úřadem v oblasti výzkumu poptávky po zaměstnancích vykonávajících určité profese.

²⁷ Převzato z: <https://www.gov.pl/web/edukacja/departament-strategii-kwalifikacji-i-ksztalcenia-zawodowego-dskkz>

²⁸ Převzato z: <https://ibe.edu.pl/pl/>

²⁹ Převzato z: <https://cie.gov.pl/>

³⁰ Převzato z: <https://ibe.edu.pl/pl/>

Odbor spolupráce s místní samosprávou vykonává konkrétní analytickou činnost s úkoly:

- vypracovávání analýz profesní struktury pedagogických pracovníků,
- vypracovávání a zveřejňování statistik v rámci projektu otevírání dat (realizace v období 2021–2027),
- analytická a statistická práce v oblasti vzdělávání (včetně vývoje kvantitativních a kvalitativních dat a ukazatelů ilustrujících podmínky, procesy a účinky vzdělávací činnosti),
- vývoj a přenos statistických dat z databáze informačního systému školního vzdělávání pro potřeby organizačních složek,
- koordinace spolupráce ministerstva s Ústředním statistickým úřadem a útvary státní správy v oblasti statistických dat ve vzdělávacím systému,
- sestavování údajů o polském vzdělávacím systému pro účely mezinárodních vzdělávacích statistik,
- finanční analýzy (v oblasti financování vzdělávacích úkolů; výdajů územních samosprávných celků vynaložených na realizaci vzdělávacích úkolů).³¹

Ministerstvo dále financuje úložiště POL-on³², jež obsahuje statistické údaje o polské vědě a vysokém školství, přičemž všechny univerzity, vědecké a výzkumné instituce mají zákonnou povinnost do něj přispívat. Data jsou sbírána elektronicky a celý proces je díky vzniku POL-onu standardizován. POL-on je klíčovým nástrojem polské vlády při uskutečňování evidence-based politiky. Kromě ministerstva školství patří mezi uživatele také např. Ústřední statistický úřad. V rámci systému POL-on je integrována platforma RAD-on³³ pro statistiky, analýzy a přístup k datům z oblasti vědy a vysokého školství.³⁴

5.2 IT centrum pro vzdělávání a vědu

Útvar podřízený ministerstvu školství, který plní úkoly v široce pojaté oblasti informačních technologií v oblasti vzdělávání. Mezi jeho úkoly patří:

- návrh a úprava informačního systému školství,
- poskytování přístupu k datům pro potřeby realizace vzdělávací politiky.³⁵

³¹ Převzato z: 220901_PANK – MŠMT – AÚ doporučení její struktury a nastavení.docx, <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/struktura-organizacyjna>

³² Převzato z: <https://polon.nauka.gov.pl/>

³³ Převzato z: <https://radon.nauka.gov.pl/api/katalog-udostepniania-danych/dane-polon>

³⁴ Převzato z: <https://polon.nauka.gov.pl/system-polon/>

³⁵ Převzato z: <https://cie.gov.pl/>

5.3 Výzkumný ústav pedagogický

Výzkumný ústav pedagogický provádí interdisciplinární výzkum fungování a efektivity vzdělávacího systému v Polsku a jeho oblasti činností zahrnují:

- měření a analýzu vzdělávacích výsledků studentů na národní a mezinárodní úrovni,
- zpracovávání zpráv o stavu vzdělávání,
- odpovědnost za udržování a rozvoj integrovaného registru kvalifikací,
- sledování situace mladých lidí vstupujících na trh práce,
- sledování ekonomických determinantů vzdělávání a financování vzdělávání,
- sledování pracovních podmínek učitelů,
- sledování sociálních determinantů fungování vzdělávacího systému.³⁶

Od března 2022 je součástí **Výzkumného ústavu pedagogického i Centrum analýzy a rozvoje výchovy k občanství** (CAiREO), které se zabývá identifikací a výzkumem konkrétních vzdělávacích potřeb, na něž následně reagují vzdělávacími programy na míru. Cílem je implementovat programy určené pro různé skupiny příjemců. CAiREO je rozděleno do dvou samostatných týmů:

- vývojový tým vzdělávacích a občanských projektů, který vyvíjí a realizuje programy na podporu rozvoje sociálních a občanských kompetencí;
- analytický tým, jenž provádí kvalitativní i kvantitativní analýzy a řeší problémy týkající se všech úrovní vzdělávání.

Zvláštní důraz je přitom kladen na národní identitu a formování vlasteneckých postojů.³⁷ Vybudování i gesce centra byly nedílnou součástí konzervativní politiky strany PiS a je velmi pravděpodobné, že bude jeho role v blízké budoucnosti s nástupem nové vlády Donalda Tuska významným způsobem upravena.

Výzkumný ústav své závěry prezentuje zejména formou vědeckých studií, jež jsou vydávány ve vlastním akademickém časopise Vzdělávací čtvrtletník (*Kwartalnik Edukacja*). Na svých webových stránkách prezentuje i mezinárodní výzkumy. Výsledky jsou v tomto případě prezentovány popisně, v tabulkových přehledech nebo sloupcových či skládaných grafech. Pokud subjekty prezentují analýzy výsledků mezinárodních šetření, používají i přehledové mapy.³⁸

³⁶ Převzato z: <https://www.ibe.edu.pl/index.php/pl/o-instytucie/misja>

³⁷ Převzato z: <https://ibe.edu.pl/pl/opis-projektu-caireo>

³⁸ Převzato z: <https://kwalifikacje.edu.pl/baza-wiedzy/publikacje/>; <https://pisa.ibe.edu.pl/wyniki-pisa-2018/>; <https://pisa.ibe.edu.pl/wp-content/uploads/2019/12/raport-wyniki-badan-pisa-2018.pdf>; <https://pisa.ibe.edu.pl/wp-content/uploads/2019/12/wyniki-badan-pisa-2018-mapy.pdf>

Obrázek 23: Ukázka prezentace dat PISA, Polsko

Rozumowanie w naukach przyrodniczych

Rozumowanie w naukach przyrodniczych

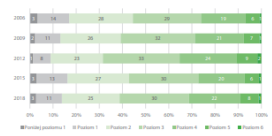
Tabela 2. Zmiany wyników polskich uczniów w pomiarze rozumowania w naukach przyrodniczych w badaniu PISA.

Rok badania	Wynik paritetowy polskich uczniów	Średni wynik krajów OECD	Liczba krajów lub regionów, które uzyskały wynik statystycznie istotnie lepszy od Polski	
			na świecie	w Unii Europejskiej
2006	498	495	20	10
2009	508	498	15	4
2012	526	498	7	2
2015	501	491	18	6
2018	511	489	8	2

Poziomy umiędzejności uczniów

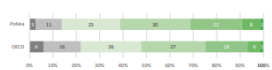
W Polsce w badaniu 2018 udział uczniów, którzy osiągnęli wynik poniżej 420,07 pkt (dolna granica poziomu 2), wyniósł 13,8%, co oznacza poprawę w porównaniu z rokiem 2015, kiedy miał on wartość 16,2% (wykres 1). Jednak wciąż jest wyższy niż w ostatnim badaniu z wykorzystaniem testu w wersji papierowej (2012 r.), kiedy to wyniósł 9%. Odsetek uczniów na poziomach 5 i 6 wyniósł w 2018 r. łącznie 9,3%, czyli więcej niż w 2015 r. (7,3%), choć mniej niż w 2012 r. (10,8%).

Wykres 1. Odsetki uczniów na poszczególnych poziomach umiędzejności rozumowania w naukach przyrodniczych w Polsce w latach 2006-2018.

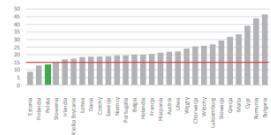
Porównanie rozkładów procentowych wyników według poziomów umiędzejności uczniów z Polski z ich rówieśnikami z krajów OECD wypadło korzystnie dla odchodzących już w przeszłość gimnazjów (wykres 2): mniej jest uczniów z najniższymi wynikami (drugiego poziomu nie osiągnęło 13,8% uczniów w Polsce, a w OECD – 22%), a więcej uczniów z najwyższymi wynikami (łącznie poziom 5 i 6 osiągnęło odpowiednio 9,3% i 6,8% uczniów).

Wykres 2. Odsetki uczniów na poszczególnych poziomach umiędzejności rozumowania w naukach przyrodniczych w Polsce i w krajach OECD w 2018 roku.

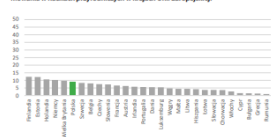
Jednym z celów współpracy europejskiej w zakresie edukacji jest podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia do 2020 r. odsetka uczniów osiągających najniższe wyniki (poniżej poziomu 2) do wartości poniżej 15%. Jedynie cztery kraje osiągnęły ten cel (wykres 3), a wśród nich Polska.

Wykres 3. Odsetek uczniów z wynikiem poniżej poziomu 2 w umiędzejności rozumowania w naukach przyrodniczych w krajach Unii Europejskiej.

Pod względem odsetka uczniów z bardzo wysokimi wynikami Polska także uzyskała wysoką pozycję. Uplasowała się na 6. miejscu (wykres 4), a oprócz Estonii i Finlandii wyprzedziły nas także Holandia, Niemcy i Wielka Brytania.

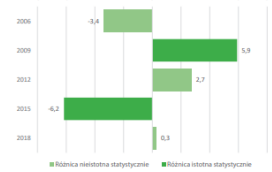
Wykres 4. Odsetek uczniów z wynikiem powyżej poziomu 4 w umiędzejności rozumowania w naukach przyrodniczych w krajach Unii Europejskiej.

Różnice między wynikami chłopców i dziewcząt

W 2018 r. średni wynik dziewcząt w krajach OECD wyniósł 490 i był o 2 punkty wyższy od wyniku chłopców, co jest znaczącą zmianą w porównaniu z badaniem w 2015 r., w którym chłopcy mieli przeciętny wynik o 4 punkty wyższy od dziewcząt. W większości krajów uczestniczących w badaniu lepsze wyniki osiągnęły dziewczęta – różnica na korzyść dziewcząt była statystycznie istotna w 34 krajach, podczas gdy chłopcy mieli statystycznie istotnie wyższy średni wynik jedynie w sześciu krajach. W Polsce średnie wyniki dziewcząt i chłopców były zbliżone (511 pkt), podczas gdy w badaniu z 2015 r. średni wynik chłopców był wyższy o 6 pkt, a w 2009 r. wyższy wynik osiągnęły dziewczęta (wykres 5).

Wykres 5. Różnice między średnimi wynikami dziewcząt i chłopców w pomiarze rozumowania w naukach przyrodniczych w Polsce w latach 2006-2018. Przewaga chłopców, Przewaga dziewcząt.

Mimo że średnie wyniki chłopców i dziewcząt są podobne, to można zauważyć znaczące różnice w odsetkach chłopców i dziewcząt z wynikami poniżej poziomu 2 i powyżej poziomu 4 (wykres 6). Odsetek chłopców, którzy osiągnęli niepokojąco niskie wyniki, wyniósł 15% i był statystycznie istotnie wyższy od analogicznego odsetka dziewcząt. Jednak odsetek chłopców z wynikami na najwyższych poziomach umiędzejności był również istotnie wyższy.

Wykres 6. Odsetki chłopców i dziewcząt na poszczególnych poziomach umiędzejności w pomiarze rozumowania w naukach przyrodniczych w Polsce.

Podsumowanie

W badaniu 2018 r. polscy uczniowie osiągnęli wynik 511 pkt, który jest statystycznie istotnie lepszy od uzyskanego w 2015 r. oraz od średniego wyniku dla krajów OECD. Jest to wciąż wynik niższy niż w rekordowym 2012 r.

W raporcie z badania 2015 r. sugerowano, że głównym problemem polskich uczniów było rozwiązywanie zadań interaktywnych z wykorzystaniem komputera. Do takiej interpretacji skłaniały nie tylko wyniki z 2015 r., ale także z 2012 r. – w głównym badaniu umiędzejności rozumowania w naukach przyrodniczych polscy uczniowie uzyskali wtedy średnio 526 pkt, co zapewniło im miejsce w czółowce światowej, natomiast w dodatkowym, komputerowym badaniu z zakresu rozwiązywania problemów osiągnęli wynik zaledwie 481 pkt przy średniej OECD 500 pkt, czyli poniżej oczekiwań. Obecnie wydaje się, że rozwiązywanie zadań na komputerze, a nie na papierze, nie stanowi dla uczniów problemu.

Z satysfakcją należy odnotować spadek odsetka uczniów o wynikach poniżej poziomu 2, a zatem tych zagrożonych trudnościami z radzeniem sobie z praktycznymi problemami, w których niezbędne są umiejętności rozumowania przyrodniczego, do wartości poniżej 15%. Wzrost odsetka uczniów na najwyższych poziomach umiędzejności, choć jest on wciąż stosunkowo niski (poniżej 10%). Z perspektywy rozwoju konkurencyjności i innowacyjności gospodarki należy dokładać większych starań, aby zwiększyć tę grupę uczniów. W pierwszym badaniu z wykorzystaniem komputerów (2015 r.) niepokojącą była statystycznie istotna różnica w wynikach na korzyść chłopców, podczas gdy w ostatnim badaniu papierowym (2012 r.) istotnej różnicy statystycznej między płciami nie odnotowano, chociaż dziewczęta osiągnęły lepsze wyniki od chłopców. Ta różnica zdawała się potwierdzać tezę o sprawniejszych technicznie chłopcach i sprawniejszych werbalnie dziewczętach – która jednak, w świetle najnowszego badania, okazała się jedynie stereotypem. Na uwagę zasługuje jednak silniejsze zróżnicowanie umiędzejności chłopców niż dziewcząt, co pokazuje różnice w odsetkach chłopców i dziewcząt na najniższych i najwyższych poziomach umiędzejności. Różnice te były obserwowane także w poprzednich edycjach badania PISA.

PISA 2018 jest ostatnim badaniem, które diagnozuje system edukacji powszechnej wprowadzony w 1999 r. i zreformowany w 2017 r. Diagnoza ta wypadła pozytywnie. Wzrost kompetencji przyrodniczych polskich uczniów w latach 2006-2018 świadczy o tym, że w szkołach, w tym w gimnazjach, coraz większy nacisk kładziono na kształtowanie umiędzejności, a nie jedynie na przekazywanie wiadomości. Należy mieć nadzieję, że ta tendencja się utrzyma.

Badanie przeprowadził oraz raport przygotował zespół w składzie:

Krzysztof Biedrzycki, Krzysztof Bulkowski, Jan Burski, Wioletta Dobosz-Leszczynska, Jacek Haman, Joanna Kaźmierczak, Zbigniew Marciniak, E.Barbara Ostrowska, Michał Sitek, Krzysztof Spalik, Agnieszka Sułowska.

Więcej informacji o badaniu PISA można znaleźć na stronie internetowej www.pisa.ibe.edu.pl

Badanie zostało sfinansowane ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Zdroj: <https://pisa.ibe.edu.pl/wp-content/uploads/2019/12/raport-wyniki-badan-pisa-2018.pdf>

6 Nizozemsko

Shrnutí a inspirativní praxe:

1. Shromažďování a správa údajů v národním registru zařízení péče o děti a předškolních skupin.
2. Vyčlenění speciální agentury s cílem postihnout životní situaci mladých lidí komplexně, nejen v rámci vzdělávání.

6.1 Výkonná agentura pro vzdělávání (DUO)

V Nizozemsku má analytické činnosti v oblasti vzdělávání na starost **Výkonná agentura pro vzdělávání** (*Dienst Uitvoering Onderwijs – DUO*), což je útvar vyčleněný v rámci Ministerstva školství, kultury a vědy.³⁹ Mezi analytické činnosti v gesci agentury patří např.:

- shromažďování a správa vzdělávacích údajů v různých registrech,
- publikace vzdělávacích dat v rámci informačních produktů,
- shromažďování a správa údajů v národním registru zařízení péče o děti a předškolních skupin.⁴⁰

DUO se dále zabývá například financováním vzdělávacích institucí, poskytováním studentských stipendií, vybíráním školného či organizací integračních zkoušek.

Data jsou veřejně přístupná na samostatné webové stránce Ministerstvo školství, kultury a vědy v číslech (*OCW in Cijfers*). Jednoduché vizualizace dat lze najít na stejné webové stránce, detailnější analýzy jsou potom uloženy na externích úložištích a odkaz na ně je pouze proklikem.

Výstupy jsou v podobě dynamické vizualizace doplněné krátkými texty, přičemž DUO ve svých analýzách využívá širokou škálu grafů. Ke každému grafu je k dispozici tabulkový přehled dat, možnost stažení grafu ve formátu PNG, stažení vstupních dat ve formátu CSV, popis metadat a případně i odkazy na související data.⁴¹

³⁹ Převezato z: <https://duo.nl/particulier/>

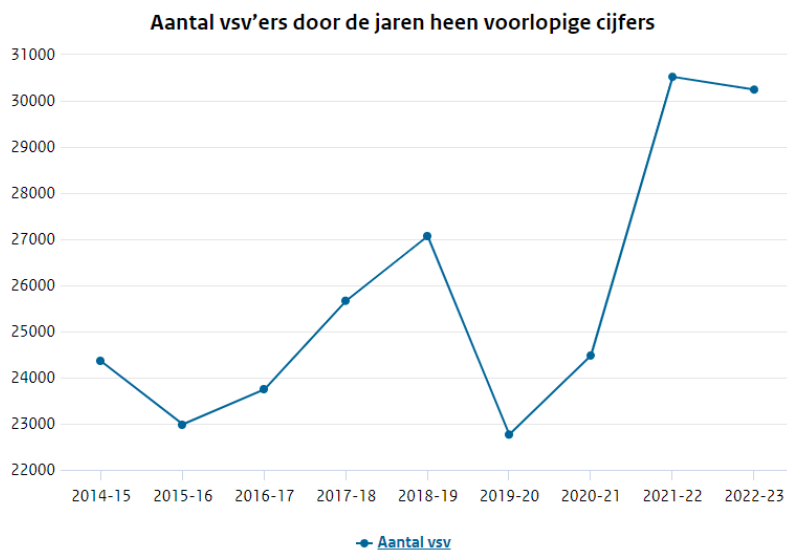
⁴⁰ Převezato z: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap/documenten/publicaties/2018/10/15/organogram-ministerie-van-ocw>, <https://www.duo.nl/organisatie/hoofdtaken-en-organogram.jsp>

⁴¹ Převezato z: <https://www.ocwincijfers.nl/sectoren/primair-onderwijs/personeel/uitval-startende-leraren-primair-onderwijs>, <https://www.ocwincijfers.nl/sectoren/primair-onderwijs/personeel/regionale-arbeidsmarkt cijfers-deelrapporten-per-arbeidsmarkt regio> [https://www.ocwincijfers.nl/Prognoses-arbeidsmarkt po](https://www.ocwincijfers.nl/Prognoses-arbeidsmarkt-po) | Primair Onderwijs | OCW in cijfers

Voortijdig Schoolverlaten

Deze pagina biedt een overzicht van de cijferproducten over voortijdig schoolverlaten. Zoals het 'dashboard voortijdig schoolverlaten'.

In deze grafiek is het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters per jaar te zien. In 2022-2023 is het aantal vsv'ers nog steeds hoog. Er zijn 30.245 vsv'ers in totaal, waarvan 24.767 in het mbo.

Zdroj: <https://www.ocwincijfers.nl/themas/voortijdig-schoolverlaten>

Obrázek 25: Analýza DUO – Ukrajinskí žáci v Nizozemsku

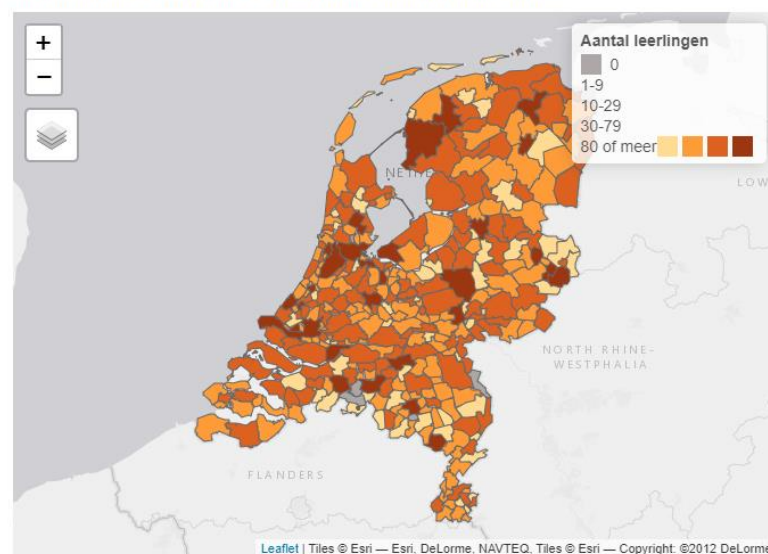
Spreiding over gemeentes

Hieronder zijn kaartjes per sector te vinden. Op ieder kaartje is per gemeente te zien hoeveel leerlingen er op 1 april 2024 staan ingeschreven.

- Algemeen
- Sectortotalen
- Spreiding over gemeentes**
- PO
- VO

PO

Aantal Oekraïense leerlingen dat op 1 april 2024 staat ingeschreven, PO

Zdroj: https://informatieproducten.duo.rijkscloud.nl/public/nieuwkomers-oekraïne/#Spreiding_over_gemeentes

6.2 Národní monitor mládeže

Situací ve vzdělávání se v Nizozemsku částečně zabývá také **Národní monitor mládeže** (*Landelijke Jeugdmonitor*). Ten byl vyvinut Ministerstvem zdravotnictví, sociálních věcí a sportu a komplexně monitoruje a řeší životní situaci mladých lidí do 25 let. Statistické ukazatele v rámci monitoru se týkají nejen vzdělávání, ale například i zdraví, bezpečnosti či sociální péče.⁴² Monitor využívá externí data, nejčastěji data nizozemského statistického úřadu, s nímž také sdílí webovou doménu.

Publikace vydávané Národním monitorem mládeže jsou k dispozici přímo na jeho webových stránkách. Mají nejčastěji podobu tematicky zaměřené zprávy s vloženými statistikami z externích zdrojů. Grafy jsou v některých případech interaktivní.⁴³

Obrázek 26: Publikace zveřejněná Národním monitorem mládeže na téma speciálního školství

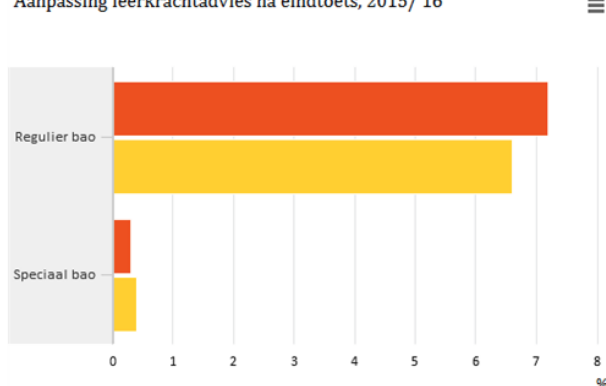
1 op de 15 adviezen bijgesteld na eindtoets basisschool

Onderwijs | 18-04-2017 00:04

Deze week gaat de eindtoets in het (speciaal) basisonderwijs van start, die door bijna 180 duizend leerlingen van groep 8 zal worden gemaakt. Het eerder uitgegeven leerkrachtadvies van deze leerlingen kan naar boven toe worden bijgesteld op basis van de toetsscore. Vorig jaar was dit bij 6,7 procent van de leerlingen het geval. Meisjes krijgen iets vaker een bijstelling dan jongens. Dat meldt het CBS op basis van nieuwe cijfers.

Vorig jaar kwamen ongeveer 60 duizend leerlingen na de uitslag van de [eindtoets](#) in aanmerking voor een bijstelling naar boven van het oorspronkelijke leerkrachtadvies, zo blijkt uit eerder uitgebrachte cijfers van CBS. Bij 13 duizend leerlingen is dat ook daadwerkelijk gebeurd. Het gaat hierbij vrijwel uitsluitend om leerlingen in het reguliere basisonderwijs. Bij 7,2 procent van de meisjes en 6,6 procent van de jongens in het reguliere basisonderwijs werd het advies aangepast.

Aanpassing leerkrachtadvies na eindtoets, 2015/'16

Zdroj: <https://jeugdmonitor.cbs.nl/index.php/publicaties/1-op-de-15-adviezen-bijgesteld-na-eindtoets-basisschool>

⁴² Převezto z: <https://jeugdmonitor.cbs.nl/over-deze-site/Over-de-Jeugdmonitor>

⁴³ Převezto z: https://jeugdmonitor.cbs.nl/publicaties?publicaties_view%5B0%5D=themas%3A3

7 Rakousko

Shrnutí a inspirativní praxe:

1. Pravidelná publikace zprávy o stavu vzdělávání ve spolupráci s akademickou sférou.
2. Rozsáhlá databáze dat týkajících se vysokého školství.
3. Regionální data a jejich vizualizace.

V Rakousku se v rámci Ministerstva školství, vědy a výzkumu analytické podpoře věnuje **Sekce rozvoje a monitoringu vzdělávání** a **Spolkový institut pro zajišťování kvality v rakouském školském systému** (*Institut des Bundes für Qualitätssicherung im österreichischen Schulwesen*, IQS).⁴⁴ Společně jednou za 3 roky vydávají Národní zprávu o vzdělávání (*Nationaler Bildungsbericht*), která rekapituluje kontroly vzdělávacího systému provedené v uplynulém období, hodnotí výsledky jednotlivých ukazatelů a nastiňuje oblasti rozvoje relevantní pro budoucí směřování vzdělávací politiky. Zpráva je zpracovávána s podporou externích subjektů.⁴⁵

7.1 Sekce rozvoje a monitoringu vzdělávání

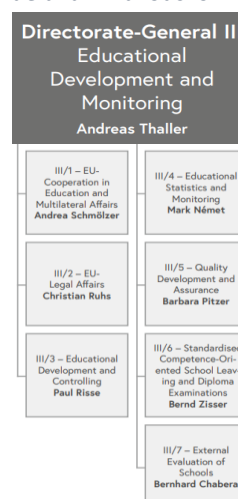
Sekce rozvoje a monitoringu vzdělávání je rozdělena do dílčích organizačních jednotek (viz organizační diagram na obrázku č. 27). Cílem ministerstva je posílit vzdělávací výzkum založený na datech a výsledky výzkumu následně využít pro rozvoj vzdělávání. Souběžně s tím vypracovává kohezní národní strategii pro budoucí posílení výzkumu v rakouském vzdělávacím systému.⁴⁶

Na úrovni spolkových republik působí školské rady. Jejich úkolem je kromě zajištění a hodnocení kvality vzdělávání také dohled nad jednotlivými školami.

Nejčastějšími výstupy jsou rozsáhlé analytické publikace, jež jsou k dispozici v PDF či v tištěné podobě. V případě vysokého školství ministerstvo prezentuje data a analýzy i online na webu

Unidata. Výstupy jsou v podobě filtrů témat v nástroji XLCubed, který umožňuje dynamické dotazování na aktuální databáze a další zpracování tabulek v Excelu (soubor lze stáhnout ve formátu XLM).⁴⁷

Obrázek 27: Organizační schéma sekce rozvoje a monitoringu vzdělávání Rakousko

Zdroj: https://www.bmbwf.gv.at/dam/jcr:173f7fb1-021f-4d88-8b5c-e9e40d77737f/organigramm_240301_en.pdf – zde v angličtině

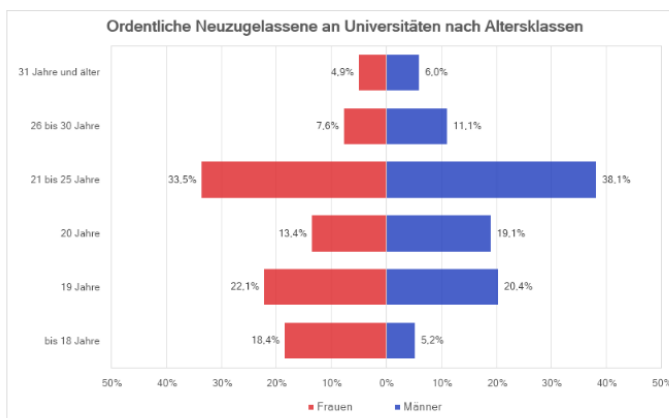
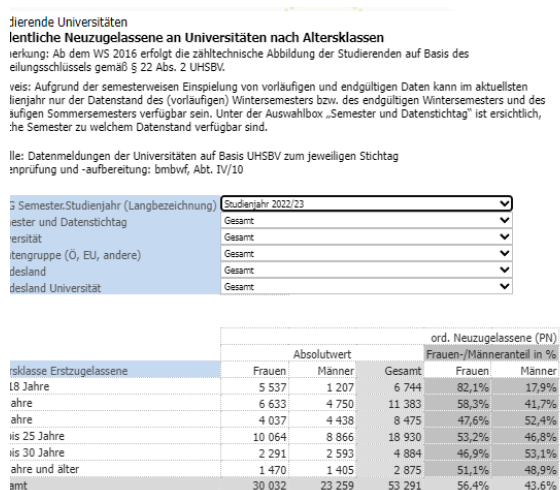
⁴⁴ Převezato z: <https://www.bmbwf.gv.at/>; <https://www.iqs.gv.at/>

⁴⁵ Převezato z: <https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/bef/nbb.html>

⁴⁶ Převezato z: <https://www.bmbwf.gv.at/Ministerium/Organigramm.html>

⁴⁷ Převezato z <https://unidata.gv.at/Pages/auswertungen.aspx>

Obrázek 28: Ukázka prezentace dat Unidata, Rakousko – Studenti vysokých škol, Běžné přijímací řízení VŠ podle věkových skupin

Zdroj: <https://unidata.gv.at/Pages/auswertungen.aspx>

7.2 Spolkový institut pro zajišťování kvality v rakouském školském systému

Spolkový institut pro zajišťování kvality v rakouském školském systému (IQS) je útvarem podřízeným ministerstvu a podporuje jej v řízení a rozvoji rakouského školského systému založeného na datech. Mezi jeho hlavní úkoly patří:

- účast na monitorování vzdělávání (zejména na národních a mezinárodních měřeních a průzkumech výkonu studentů) a přípravě opatření vedoucích k zajištění kvality,
- podílení se na rozvoji kvality ve školství,
- provádění analýz a poskytování podkladů pro rozhodování v oblasti vzdělávací politiky a řízení školství,⁴⁸
- tvorba národních zpráv o stavu vzdělávání, na kterých se podílejí i externí experti,⁴⁹
- poskytování dat pro sekundární analýzy odborníkům a studentům (neveřejné), vytváření testovacích sad pro vzdělávací účely se vzorky dat (veřejné).⁵⁰

Institut publikuje podrobné analýzy ve formátu PDF, jež obsahují popisné texty a statické grafy většinou sloupcového či spojnicového formátu. Příkladem takové analýzy může být právě Národní zpráva o stavu vzdělávání.⁵¹ Zároveň institut na svých webových stránkách spravuje databázi indikátorů s množstvím dat týkajících se vzdělávání. Prostřednictvím webové aplikace je možné data podrobně filtrovat a nastavovat

⁴⁸ Převzato z: <https://www.iqs.gv.at/ueber-das-iqs/das-institut>

⁴⁹ Převzato z <https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/bef/nbb.html>

⁵⁰ Převzato z <https://www.iqs.gv.at/fdb>

⁵¹ Převzato z: Nationaler Bildungsbericht (bmbwf.gv.at)

jednotlivé indikátory. Výstupem je graf s krátkou vysvětlivkou a možností stažení. Nástroj je pravděpodobně ve finální podobě a jeho vývoj již nepokračuje.⁵²

Obrázek 29: Ukázka prezentace dat databáze indikátorů, Rakousko
Indikatoren Datenbank

Indikatortyp:

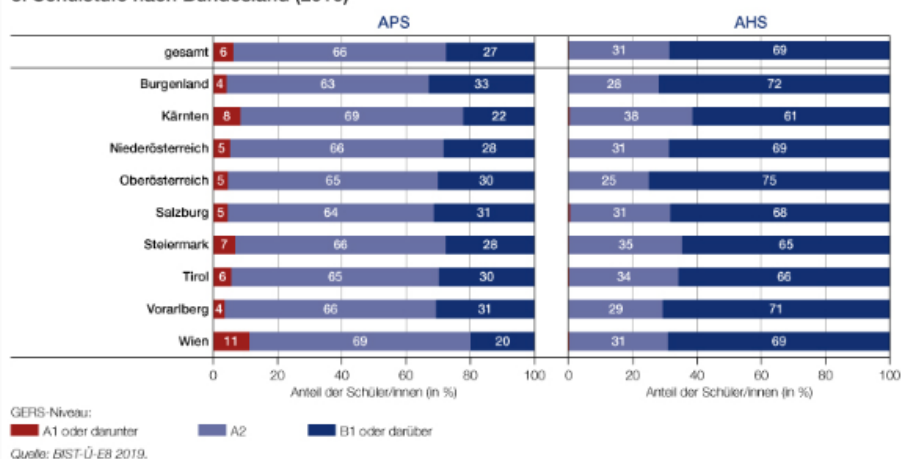
Kriterium:

Jahr:

Teilungsvariable: ①

- Bundesland
- Urbanisierungsgrad
- Migrationsstatus
- Migrationsstatus (2-stufig)
- Erstsprache Deutsch
- Erstsprache (2-stufig)
- Familienherkunftsland
- Bildung der Eltern
- Sozioökonomischer Status
- Geschlecht

Verteilung auf die GERS-Niveaus in Englisch-Lesen 8. Schulstufe nach Bundesland (2019)

Population

Die Schülerpopulation bezieht sich bei Indikatoren aus den Bildungsstandardüberprüfungen auf die testrelevanten Schüler/innen auf der jeweiligen Schulstufe. Ausgeschlossen sind dadurch u.A. außerordentliche Schüler/innen und solche, die nach dem Lehrplan der Sonderschule unterrichtet werden.

GERS-Niveaus

Die Cut-Scores für Englisch-Lesen auf der 8. Schulstufe liegen bei (ab) 406 Punkten (A2) und 575 Punkten (B1 oder darüber).

Gesamtwerte 8. Schulstufe

Gesamtwerte für die 8. Schulstufe (APS & AHS) werden aus Platzgründen in der Abbildung nicht dargestellt. Sie befinden sich im Tabellenmaterial.

Zdroj: <https://indikatorens.iqs.gv.at/components/idb-form>

⁵² Převzato z <https://indikatorens.iqs.gv.at/components/home>

8 Francie

Shrnutí a inspirativní praxe:

1. Organizační struktura, ve které jsou analytické útvary podřízené zároveň oběma ministerstvům zaměřeným na vzdělávací systém.
2. Možnost filtrovat témata a vygenerovat si vlastní analýzu (v tabulce, grafu, mapě) včetně metadat a možné stažení pomocí API.
3. Srozumitelná a poutavá infografika i pro rodiče a laickou veřejnost.

Ve Francii zajišťuje analytické činnosti ve vzdělávání zejména ministerská statistická služba **Ředitelství pro hodnocení, prognózy a výkonnost** (*Direction de l'évaluation, de la prospective et de la performance – DEPP*). Část pravomocí má v gesci **Generální inspektorát vzdělávání, sportu a výzkumu** (*L'inspection générale de l'éducation, du sport et de la recherche – IGÉSR*). Tyto útvary organizačně spadají pod společnou pravomoc obou ministerstev spojených se vzdělávacím systémem, tedy Ministerstva národního školství a mládeže a Ministerstva vysokého školství, výzkumu a inovací, přičemž plní úkoly týkající se obou resortů.⁵³

8.1 Ředitelství pro evaluaci, prognózy a výkonnost (DEPP)

Ředitelství pro hodnocení, prognózy a výkonnost (DEPP) dle organizačního řádu zodpovídá za tyto úkoly:

- řídí a provozuje statistický informační systém pro vzdělávání,
- spravuje adresáře a klasifikace používané v informačních systémech ministerstev odpovědných za školství a terciární vzdělávání a spravuje rejstřík škol,
- plní funkci statistického sledování, expertízy a pomoci celému ministerstvu,
- zaručuje kvalitu tvorby statistik,
- navrhuje a poskytuje všem aktérům ve vzdělávacím systému nástroje, které pomáhají s hodnocením, řízením a rozhodováním,
- šířením veškeré své práce a produkce přispívá k veřejné debatě o vzdělávání a školení,
- účastní se za ministerstva evropských nebo mezinárodních projektů zaměřených na porovnávání výkonnosti a provozních metod různých vzdělávacích systémů.⁵⁴

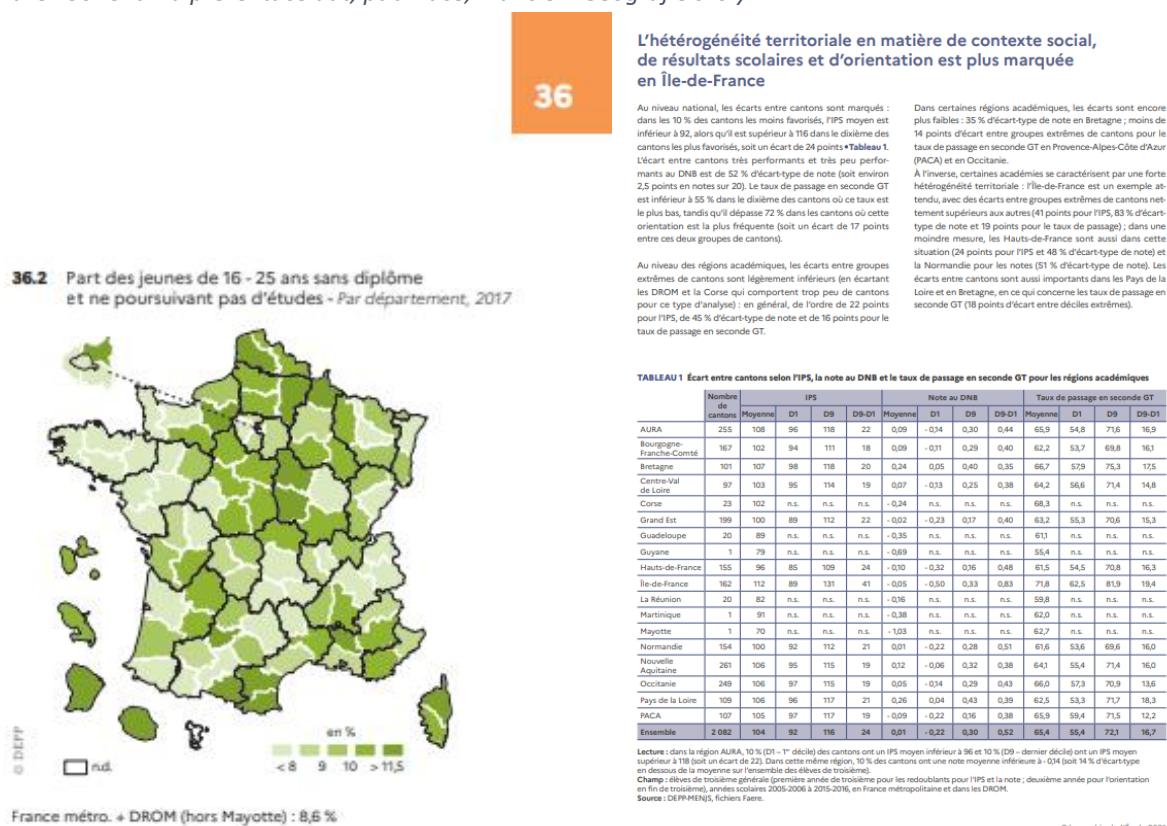
⁵³ Převezato z: <https://www.education.gouv.fr/direction-du-numerique-pour-l-education-dne-9983>; <https://www.education.gouv.fr/direction-de-l-evaluation-de-la-prospective-et-de-la-performance-depp-12389>; <https://www.education.gouv.fr/mission-et-organisation-de-l-inspection-generale-de-l-education-du-sport-et-de-la-recherche-41687>

⁵⁴ Převezato z <https://www.education.gouv.fr/direction-de-l-evaluation-de-la-prospective-et-de-la-performance-depp-12389>, <https://www.education.gouv.fr/organigramme-de-l-administration-centrale-7475>

Prezentace dat je ve formě popisných analýz s vizualizacemi dostupných na webu Ministerstva národního školství a mládeže, kde jsou výstupy i od Generálního inspektorátu a webová aplikace pro tvorbu vlastních analýz:

- rozsah publikací analytických zpráv se liší – od přehledných výstupů v jednotkách stránek po výstupy s desítkami stránek, ke stažení vždy v PDF,
- vizualizace především ve formě tabulek, sloupcových grafů,⁵⁵
- data.education.gouv.fr umožňuje zvolit filtry témat a vygenerovat svoji analýzu ve formě přehledu dat v tabulce, v grafu (dle vlastního výběru), v mapě a obsahuje metadata.

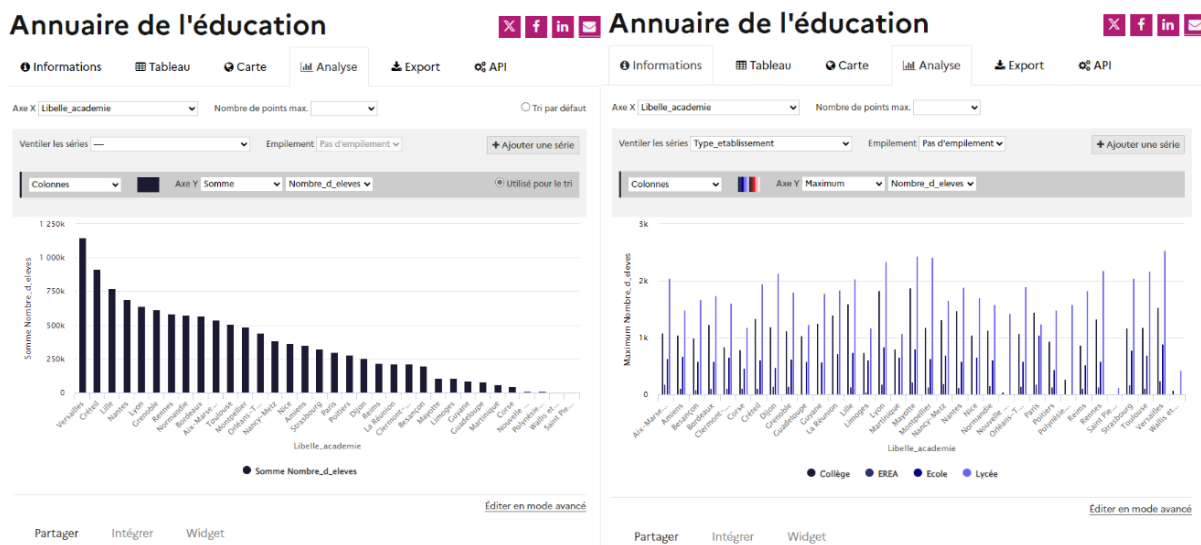
Obrázek 30: Ukázka prezentace dat, publikace, Francie – Geografie školy

Zdroj: <https://www.education.gouv.fr/geographie-de-l-ecole-323657>

⁵⁵ Převzato z <https://www.education.gouv.fr/>, <https://www.education.gouv.fr/etudes-et-statistiques-1145>

Obrázek 31: Ukázka prezentace dat na webu data.education, Francie

Zdroj: <https://data.education.gouv.fr/explore/?sort=modified>

8.2 Generální inspektorát vzdělávání, sportu a výzkumu (IGÉSR)

IGÉSR je orgán spadající pod přímou a společnou pravomoc ministrů odpovědných za vzdělávání a mládež, vysoké školství a výzkum, sport a kulturu. Poskytuje hodnocení, odborné, kontrolní a podpůrné činnosti týkající se francouzského vzdělávacího systému.

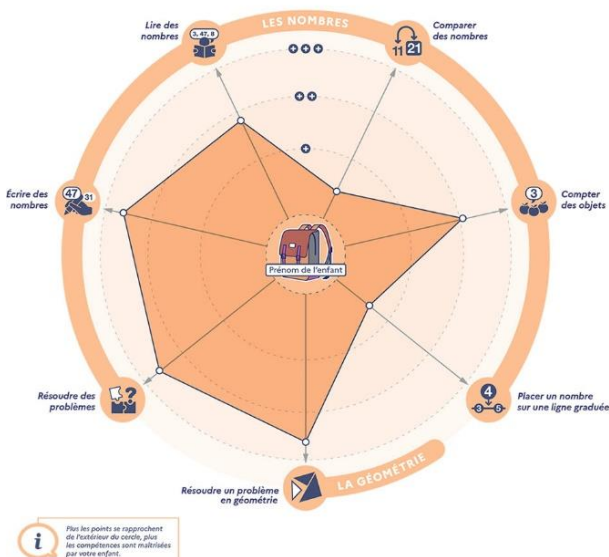
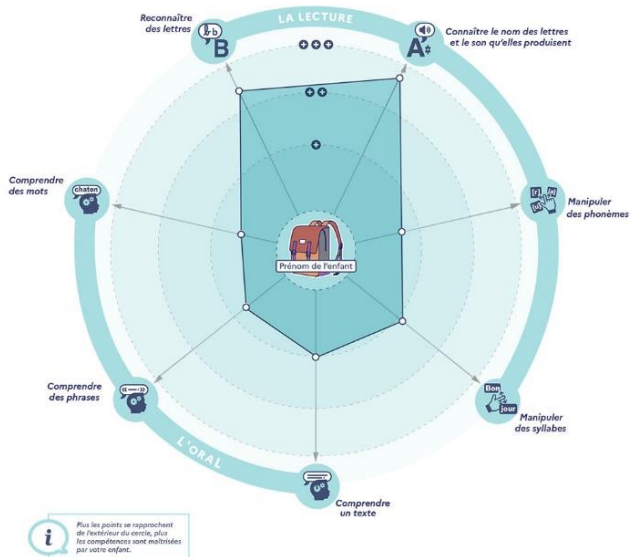
Inspektorát své výstupy prezentuje formou analytických publikací a infografik. Publikace zahrnují obsáhlé popisné texty a vizualizace formou tabulek a nejčastěji sloupcových grafů. Je možné je stáhnout ve formátu PDF. Infografiky, jež jsou určeny zejména pro laickou veřejnost, využívají poutavou grafiku a srozumitelné vizualizace.⁵⁶

⁵⁶ Převzato z <https://www.education.gouv.fr/l-evaluation-des-acquis-des-eleves-en-cp-des-reperes-pour-la-reussite-5318>, <https://www.education.gouv.fr/publications-rapports-et-statistiques-286058>, <https://www.education.gouv.fr/mission-et-organisation-de-l-inspection-generale-de-l-education-du-sport-et-de-la-recherche-41687>

Obrázek 32: Ukázka prezentace dat infografiky, IGÉSR, Francie – Hodnocení výsledků studentů

ÉVALUATION REPÈRES
 Prénom (complet)
 NOM (complet)
FRANÇAIS CP
 Fiche de restitution 1 2 3 4
 1ère évaluation - Septembre 2023

ÉVALUATION REPÈRES
 Prénom (complet)
 NOM (complet)
MATHÉMATIQUES CP
 Fiche de restitution 1 2 3 4
 1ère évaluation - Septembre 2023

Que puis-je faire pour aider mon enfant à progresser ?

L'encourager et demeurer confiant en ses capacités sera la meilleure manière de l'accompagner dans ses apprentissages et sa réussite à l'école.

N'hésitez pas à échanger avec son professeur afin de mettre en place ensemble l'accompagnement le plus adapté pour votre enfant.

Découvrez le descriptif complet des exercices sur :

<http://www.education.gouv.fr/evaluations-fiches>

Que puis-je faire pour aider mon enfant à progresser ?

L'encourager et demeurer confiant en ses capacités sera la meilleure manière de l'accompagner dans ses apprentissages et sa réussite à l'école.

N'hésitez pas à échanger avec son professeur afin de mettre en place ensemble l'accompagnement le plus adapté pour votre enfant.

Découvrez le descriptif complet des exercices sur :

<http://www.education.gouv.fr/evaluations-fiches>

Zdroj: <https://www.education.gouv.fr/l-evaluation-des-acquis-des-eleves-en-cp-des-reperes-pour-la-reussite-5318>

Doporučení

Cílem přehledu je shromáždit informace o analytických útvarech působících při ministerstvech školství ve vybraných evropských zemích. Na základě výše uvedených informací je možné předložit několik doporučení pro budoucí nastavení kompetencí a činností analytické jednotky při MŠMT, případně pro sdílení dat mezi resorty a se širokou veřejností:

1. Propojení a sdílení analytických výstupů mezi analytickými útvary

Efektivní propojení analytických výstupů a dat mezi analytickými útvary ministerstva a jeho podřízenými organizacemi na jednom místě vede k přehlednějšímu informování o vzdělávacím systému a uživatelsky přívětivějšímu využívání dat napříč oblastmi sběru dat jednotlivých organizací. V českém prostředí prozatím nejsou veřejně přístupná data dostupná přehledně na jednom místě, ale jsou k dispozici pouze na stránkách jednotlivých organizací (mezi hlavní patří edu.cz, Statistika školství MŠMT, vzdelavanivdatech.cz (ČŠI)). Inspiraci je možné hledat v Estonsku, jehož databáze *x-tee* shromažďuje data administrovaná nejen jednotlivými institucemi zabývajícími se vzdělávací politikou, ale i dalšími vládními resorty.

2. Zavedení interaktivního online nástroje k prezentaci dat

Zpřístupnění dat veřejnosti za pomoci online nástroje, který po zadání parametrů přes filtr vyhodnotí vstupy uživatele a nabídne tabulkový přehled dat, je využíváno v různých podobách napříč jednotlivými státy. Interaktivní a vizuálně atraktivní dashboardy začínají být hojně využívány také světovými organizacemi i médii. Pro budoucí zpřístupnění a vizualizaci dat v českém prostředí se jeví jako vhodná kombinace estonského přístupu, jenž využívá tematicky roztríděné dashboardy v PowerBI, a francouzské praxe, která umožňuje uživateli zvolit typ vizualizace (včetně zobrazení v mapě), poskytuje metadata a možnost stažení výstupů i stažení za pomoci API. Uživatelé jsou seznámeni s ovládáním těchto nástrojů a během práce s daty je systém nastaven tak, aby zabránil volné kombinaci dat, která by mohla vést k nesprávným nebo mylným závěrům. Zmíněná forma je doporučena i pro snadnou provázanost a propojenost výstupů na jednom místě. Každá organizace si tak může do jisté míry ponechat „své zásady“.

3. Široká spolupráce na výstupech o vzdělávací politice

V České republice každoročně hodnotí stav vzdělávací soustavy, úroveň vzdělávání a prezentuje výsledky vzdělávání dětí, žáků a studentů ve své Výroční zprávě Česká školní inspekce. V zahraničí ale na pravidelné zprávě o stavu vzdělávacího systému často spolupracuje celá řada aktérů. Na tvorbě zprávy se podílejí odborníci z ministerstev, která mají na starosti školství či sociální problematiku, jejich podřízené instituce, a také externí pracovníci z akademické sféry. Ti kromě poskytování dat rovněž samostatně vypracovávají dílčí analýzy. Zmíněný postup lze nalézt mimo jiné v Rakousku či Lucembursku.

4. Maximalizace dosahu

Produkové analýzy by měly být aktivně rozšiřovány i směrem k laické veřejnosti tak, aby zvyšovaly všeobecnou informovanost o stavu vzdělávání a vzdělávací soustavy. Zatímco využívání online nástroje pro prohlížení a další správu dat je relativně náročné na vstupní znalosti uživatele, přehledné infografiky a plakáty mohou šířit osvětu a sdělovat aktuální a důležité informace o analytických výstupech takřka každému. Důležitou součástí maximalizace dosahu je sdílení výstupů prostřednictvím správných komunikačních kanálů. Lze se inspirovat například na Slovensku a výstupy aktivně sdílet na sociálních sítích, případně navázat spolupráci s médii pro publikování článků a tematicky zaměřených analýz.

Zdroje

Centrum vědecko-technických informací Slovenské republiky. 2022. *Vydavateľská činnosť CVTI SR*.

Bratislava:CVTI SR. Dostupné z: https://www.cvtisr.sk/buxus/docs/2023/LETAK__CVTI_SR_FINAL_2022.pdf.

Estonská agentura pro kvalitu vzdělávání. 2024. *Publications, analyses,presentations* [online]. Tallinn: HAKA [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://haka.ee/en/publications-2/>.

Evropská komise. 2023. *Finland: Organisation and governance* [online]. Brusel: Eurydice [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/finland/organisation-and-governance>.

Evropská komise. 2023. *Luxembourg: Organisation and governance* [online]. Brusel: Eurydice [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/luxembourg/organisation-and-governance>.

Finská národní vzdělávací agentura. 2024. *The Organisation of the Finnish National Agency for Education* [online]. Helsinky: OPH [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.oph.fi/en/about-us/organisation-finnish-national-agency-education>.

Finské centrum pro evaluaci vzdělávání. 2024. *About us* [online]. Helsinky: FINEEC [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.karvi.fi/en/about-us>.

Finské centrum pro evaluaci vzdělávání. 2024. *National Education Evaluation Plan*. Helsinky: FINEEC. Dostupné z: <https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/National%20Education%20Plan%2024-2027.pdf>.

IT Centrum pro vzdělávání a výzkum. 2024. *O CIE* [online]. Varšava: CIE [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://cie.gov.pl/>.

Lucemburská univerzita. 2024. *LUCET* [online]. Lucembursko: Lucemburk. Dostupné z: <https://humanities.uni.lu/lucet>.

LUCET, Lucemburská univerzita, SCRIPT. 2021. *Nationaler Bildungsbericht Luxemburg 2021*. Dostupné z: <https://bildungsbericht.lu/wp-content/uploads/2022/05/Nationaler-Bildungsbericht-Luxemburg-2021-1.pdf>.

Ministerstvo národního školství a mládeže. 2024.*Direction de l'évaluation, de la prospective et de la performance [DEPP]* [online]. Paříž: Ministerstvo národního školství a mládeže [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.education.gouv.fr/direction-de-l-evaluation-de-la-prospective-et-de-la-performance-depp-12389>.

Ministerstvo národního školství a mládeže. 2024. *L'évaluation des acquis des élèves en CP: des repères pour la réussite* [online]. Paříž: Ministerstvo národního školství a mládeže [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.education.gouv.fr/l-evaluation-des-acquis-des-eleves-en-cp-des-reperes-pour-la-reussite-5318>.

Ministerstvo národního školství a mládeže. 2024. *Mission et organisation de l'inspection générale de l'éducation, du sport et de la recherche* [online]. Paříž: Ministerstvo národního školství a mládeže [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.education.gouv.fr/mission-et-organisation-de-l-inspection-generale-de-l-education-du-sport-et-de-la-recherche-41687>.

Ministerstvo národního vzdělávání. 2023. *Departament Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego (DSKKZ)* [online]. Varšava: Ministerstvo národního vzdělávání [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.gov.pl/web/edukacja/departament-strategii-kwalifikacji-i-ksztalcenia-zawodowego-dskkz>.

Ministerstvo pro vědu a vysoké školství. 2024. *Poznaj system POL-on* [online]. Varšava: Ministerstvo pro vědu a vysoké školství [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://polon.nauka.gov.pl/system-polon/>.

Ministerstvo školství, kultury a vědy. 2023. *Organogram – Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (juli 2023)*. Amsterdam: Ministerstvo školství, kultury a vědy.

Ministerstvo školství, vědy a výzkumu. 2023. *Organigramm des Bundesministeriums für Bildung, Wissenschaft und Forschung*. Vídeň: Ministerstvo školství, vědy a výzkumu.

Ministerstvo školství, vědy a výzkumu. 2024. *Nationaler Bildungsbericht* [online]. Vídeň: Ministerstvo školství, vědy a výzkumu [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/bef/nbb.html>.

Ministerstvo školství, výzkumu, vývoje a mládeže Slovenské republiky. 2024. *Organizačný poriadok Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky*. Bratislava: MŠVVV.

Ministerstvo školství, výzkumu, vývoje a mládeže Slovenské republiky. 2024. *Štatút Ministerstva školství, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky*. Bratislava: MŠVVV. Dostupné z: <https://www.minedu.sk/data/att/bff/28768.1bdc27.pdf>.

Ministerstvo školství a výzkumu Estonské republiky. 2022. *Introduction and structure* [online]. Tartu: Ministerstvo školství a výzkumu [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.hm.ee/en/ministry/ministry/introduction-and-structure>.

Ministerstvo vzdělávání a kultury. 2023. *Organigram of the Ministry of Education and Culture*. Helsinky: OKM. Dostupné z: <https://okm.fi/documents/1410845/3636812/Organigram+of+the+Ministry+of+Education+and+Culture.pdf/1da4e7e2-403d-4dc7-ae13-f8ecd8684fe2/Organigram+of+the+Ministry+of+Education+and+Culture.pdf?t=1655893241704>.

Národní monitor mládeže. 2024. *Over de Jeugdmonitor* [online]. Amsterdam: Národní monitor mládeže [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://jeugdmonitor.cbs.nl/over-deze-site/Over-de-Jeugdmonitor>.

Národní středisko pro děti, mládež a kvalitu škol. 2024. *À propos de nous* [online]. Lucembursko: Lucemburk [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.oejqs.lu/fr/a-propos-de-nous/>.

NIVAM. 2022. *Štatút Národného inštitútu vzdelávania a mládeže*. Bratislava: NIVAM. Dostupné z: <https://nivam.sk/wp-content/uploads/2022/07/statut-NIVAM.pdf>.

NIVAM. 2023. *Organizačný poriadok Národného inštitútu vzdelávania a mládeže*. Bratislava: NIVAM. Dostupné z: https://nivam.sk/wp-content/uploads/2023/06/Organizacny-poriadok_NIVaM_01_06_2023.pdf.

Sitek, M. (ed.). 2019. *Program Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów. Wyniki badania PISA 2018 w Polsce*. Varšava: Výzkumný ústav pedagogický. Dostupné z: <https://pisa.ibe.edu.pl/wp-content/uploads/2019/12/raport-wyniki-badan-pisa-2018.pdf>.

Slovenská akreditační agentura pro vysoké školství. *Poslanie agentury* [online]. Bratislava: SAAVS [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://saavs.sk/sk/o-agenture/poslanie-agentury/>.

Spolkový institut pro zajišťování kvality v rakouském školském systému. 2024. *Das Institut* [online]. Vídeň: Spolkový institut pro zajišťování kvality v rakouském školském systému [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.iqs.gv.at/ueber-das-iqs/das-institut>.

Vláda estonské republiky. 2024. *Haridus- ja Teadusministeeriumi põhimäärus* [online]. [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.riigiteataja.ee/akt/117082021002?leiaKehtiv>.

Výkonná agentura pro vzdělávání. 2024. *Hoofdtaken en organogram* [online]. Amsterdam: Výkonná agentura pro vzdělávání [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.duo.nl/organisatie/hoofdtaken-en-organogram.jsp>.

Výzkumný ústav pedagogický. 2024. *Centrum analiz i rozwoju edukacji obywatelskiej* [online]. Varšava: Výzkumný ústav pedagogický [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://ibe.edu.pl/pl/opis-projektu-caireo>.

Výzkumný ústav pedagogický. 2024. *Instytut badań edukacyjnych* [online]. Varšava: Výzkumný ústav pedagogický [cit. 17. 5. 2024]. Dostupné z: <https://www.ibe.edu.pl/index.php/pl/o-instytucie/misja>.

Přehled obrázků a grafických podkladů

Obrázek 1: Prezentace dat – Volné kapacity na ZŠ 2023 (Institut vzdělávací politiky)	10
Obrázek 2: Ukázka prezentace dat – příspěvek na Facebooku (Institut vzdělávací politiky)	11
Obrázek 3: Ukázka prezentace dat – příspěvek na Facebooku (Institut vzdělávací politiky)	11
Obrázek 4: Ukázka možnosti filtrace dat – datový portál	13
Obrázek 5: Ukázka z analytického materiálu Slovenské akreditační agentury pro vysoké školství	14
Obrázek 6: Schéma ministerstva školství Estonska	16
Obrázek 7: Prezentace dat na webu Haridussilm, Estonsko (Přehled estonského školství, počet studentů)....	17
Obrázek 8: Ukázka evaluační zprávy Estonské agentury pro kvalitu vzdělávání	18
Obrázek 9: Strana z informační brožury (Učitelé a ředitelé ve Finsku 2019)	20
Obrázek 10: Facts-express – Studium cizích jazyků v základním vzdělávání	21
Obrázek 11: Prezentace dat o mezinárodní mobilitě – Národní vzdělávací agentura Finsko	22
Obrázek 12: Vipunen – přehled dat	22
Obrázek 13: Vipunen – vizualizace	22
Obrázek 14: Ukázka evaluačního materiálu centra pro evaluaci vzdělávání – Vzdělávání profesionálů v předškolním vzdělávání 2023	24
Obrázek 15: Prezentace dat – vizualizace počtu žáků a jejich rozdělení dle zřizovatele a programu, SCRIPT, Lucembursko	27
Obrázek 16: Prezentace dat – dashboard o stavu vzdělávacího systému za jeden školní rok, SCRIPT, Lucembursko	28
Obrázek 17: Prezentace Základní vzdělávání – Globální statistiky a analýzy dosaženého vzdělání, SCRIPT, Lucembursko	28
Obrázek 18: Prezentace dat – výsledky PISA, LUCET, Lucembursko	30
Obrázek 19: Prezentace dat – Zpráva o národním vzdělávání, Lucembursko	31
Obrázek 20: Prezentace dat – nástroj databází ÉpStan – výběr, Lucembursko	32
Obrázek 21: Prezentace dat – nástroj databází ÉpStan – výsledek výběru, Lucembursko	32
Obrázek 22: Prezentace dat – publikace STATEC ke vzdělávání dospělých	33
Obrázek 23: Ukázka prezentace dat PISA, Polsko	37
Obrázek 24: Předčasné odchody ze vzdělávání – vizualizace na webu OCW in Cijfers	39
Obrázek 25: Analýza DUO – Ukrajinskí žáci v Nizozemsku	39
Obrázek 26: Publikace zveřejněná Národním monitorem mládeže na téma speciálního školství	40
Obrázek 27: Organizační schéma sekce rozvoje a monitoringu vzdělávání Rakousko	41
Obrázek 28: Ukázka prezentace dat Unidata, Rakousko – Studenti vysokých škol, Běžné přijímací řízení VŠ podle věkových skupin	42
Obrázek 29: Ukázka prezentace dat databáze indikátorů, Rakousko	43
Obrázek 30: Ukázka prezentace dat, publikace, Francie – Geografie školy	45
Obrázek 31: Ukázka prezentace dat na webu data.education, Francie	46
Obrázek 32: Ukázka prezentace dat infografiky, IGÉSR, Francie – Hodnocení výsledků studentů	47

**Zpracovali zaměstnanci
oddělení analytické podpory a projektových výstupů
a oddělení národních analýz
v odboru školské statistiky a analýz
v sekci informatiky, statistiky a analýz
na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2024.**

**Dokument vznikl v rámci projektu s názvem:
Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR
Registrační číslo projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901**

**V případě dotazů kontaktujte:
analyticka.jednotka@msmt.cz**

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

edu.cz